

ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

รายงานการวิจัย
ของ
วลัยภรณ์ สุวรรณสิทธิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ธันวาคม 2543

๒

๓๔๐.๑๙๓๐

๑ 34 5๑

ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

บทคัดย่อ

ของ

วลัยภรณ์ สุวรรณสิทธิ์

๘ ม.ค. 2544

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ธันวาคม 2543

146770

วไลยภรณ์ สุวรรณสิทธิ์. (2543). ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน.
รายงานการวิจัย กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบจันท

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูใน
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้าน
ความสัมพันธ์กับชุมชนใน 5 ด้าน คือ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชน และ
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น จำแนกตามเพศ อายุ
ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของครู
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน
เขตตลิ่งชัน จำนวน 235 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และข้อคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การ
ทดสอบค่าเอฟ และการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของนิวแมนคูลส์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ
ปานกลาง
2. เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน
ตามตัวแปรต่าง ๆ พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติงานของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูที่มีประสบการณ์
ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่ามีความคิด
เห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนสูงกว่า
3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความ
สัมพันธ์กับชุมชนในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ครูประสบปัญหาใน
เรื่องการจัดแบบแผนหรือระบบราชการมากเกินไป ข้อเสนอแนะคือการลดแบบแผนที่เป็นทาง

การลงไป ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ครูประสบปัญหาคือการไม่ทราบว่าชุมชนมีกิจกรรมอะไรบ้าง เมื่อใดและเวลาในการทำกิจกรรมไม่ตรงกัน ควรมีผู้ประสานงานเป็นการล่วงหน้า ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนปัญหา คือ การขาดงบประมาณและผู้รับผิดชอบในการทำสื่อประชาสัมพันธ์ ครูมีภาระหน้าที่มากเกินไปไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ ควรจัดงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอและประชุมชี้แจงบุคลากรของโรงเรียนให้เห็นความสำคัญและรณรงค์ของตน ด้านการให้บริการชุมชน ปัญหา คือ การขาดวัสดุอุปกรณ์และผู้เชี่ยวชาญพิเศษในสาขาวิชาชีพที่ชุมชนต้องการ เช่น ช่างปั้น ช่างแกะสลัก ฯลฯ รวมทั้งพบว่าทรัพย์สินของโรงเรียนชำรุดเสียหาย ควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ ประสานงานกับวิทยากรหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนการฝึกวิชาชีพอิสระแก่ชุมชน และควรจัดครูหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบทรัพย์สินของทางโรงเรียน และด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ครูประสบปัญหาเกี่ยวกับการที่ชุมชนมีความหลากหลายแตกต่างกันในด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา จึงมักไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน ครูมีข้อเสนอแนะคือ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง

THE OPINIONS OF BANGKOK METROPOLIS TALINGCHUN DISTRICT SCHOOL
TEACHERS TOWARDS SCHOOL COMMUNITY RELATION
WORK PERFORMANCE

AN ABSTARCT
BY
WALAIPORN SUWANNASITH

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Educational degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
December 2000

Walaiporn Suwannasith. (2000). The Opinions of Bangkok Metropolis Talingchun District School Teachers Towards School Community Relation Work Performance. Master Project, M. Ed. (Adult Education). Bangkok : Srinakharinworn University.
Advisor : Dr. Penkhae Prachonpachanuk

The purposes of this research were to find out the opinions of Bangkok Metropolis Talingchun District School Teachers towards School – Community Relation work performance, varied by sex, age, educational background and work experiences in 5 areas which were community participation in school education, Community activities' participation, school's public relation, community services, and promotions of school and organization relationship in community.

Two – hundred and thirty – five teachers were drawn out by simple random technique for the research study. Data collection were made by the questionnaire in rating scale form and the open – ended question. Data Analysis was made by various statistical methods ; percentage, means, standard deviation, t-test, F-test and Newman Keuls' Method.

The main results came out as follows.

1. The opinions of the teachers towards School – Community Relation Work performance were at moderate level by all.

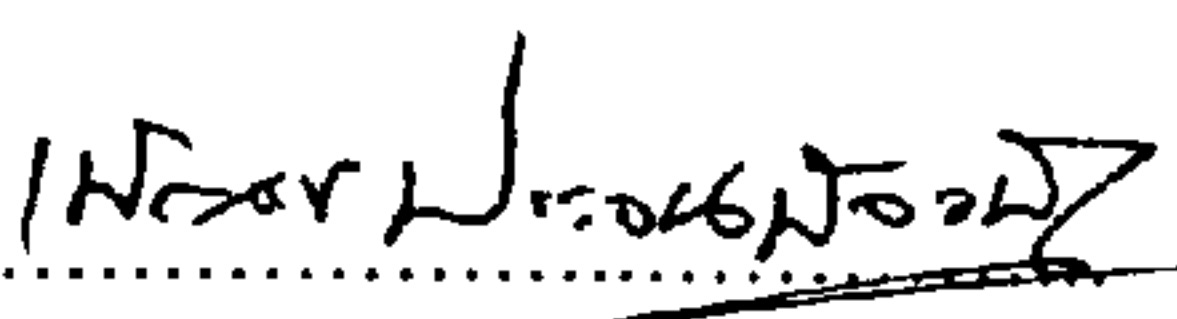
2. Teachers differentiated by sex, age, educational background and work experiences, were not different in opinions towards school community relation work. However, it was found out that teachers with shorter years of work experiences had higher level of opinions than the ones with longer years of work experiences.

3. Teachers recommendations concerning problems and suggestions for school – community relations works were as follows. As for bureaucratic problem, teacher should be allowed to work with less official bureaucratic pattern. In terms of community school activities problems, the coordinators should be arranged. As for school publication problems in which budget insufficiency is the most, budgets and personnels should be provided. In terms of community services where teaching materials and specialists in need were insufficiented, budgets should be provided. In addition, school should get contact with specialists and organizations to search for ways to provide vocational trainings for community. As for problems in promotions of school and

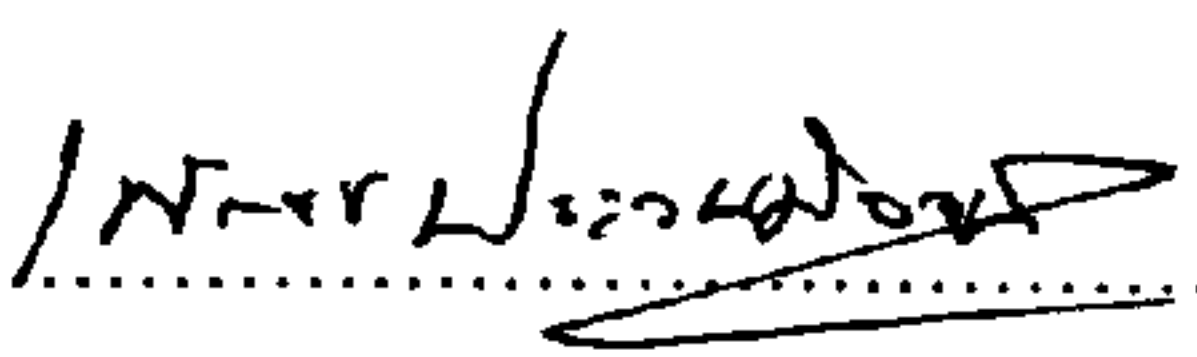
organization relationships in community where lacking of cooperation from the community is the most, the school should publicize and work more actively in community activities.

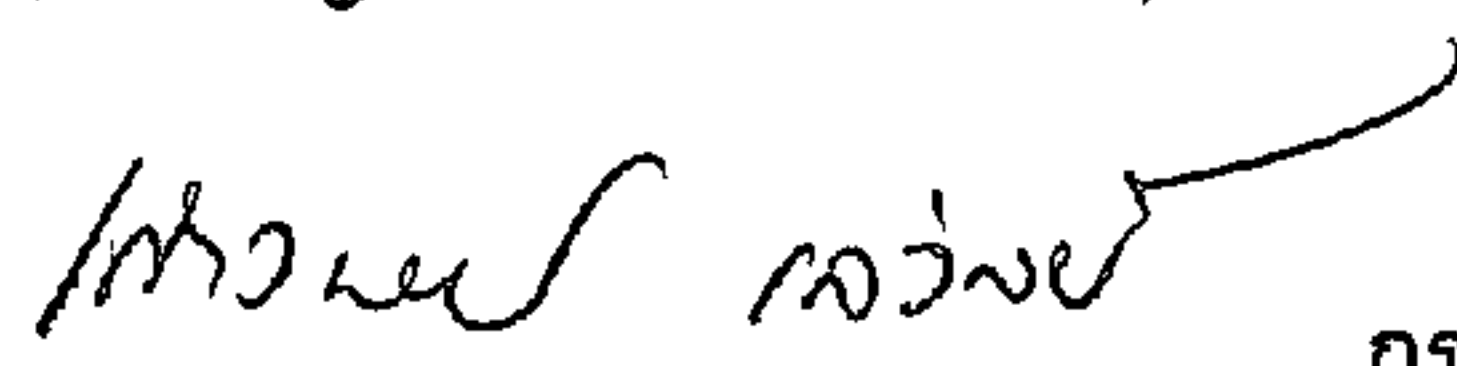
อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

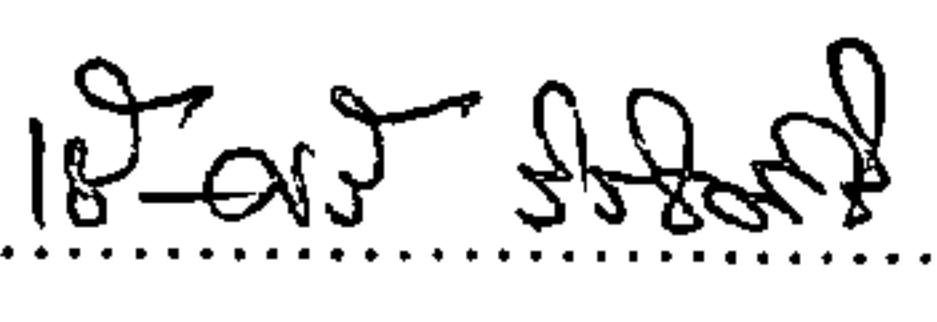
อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

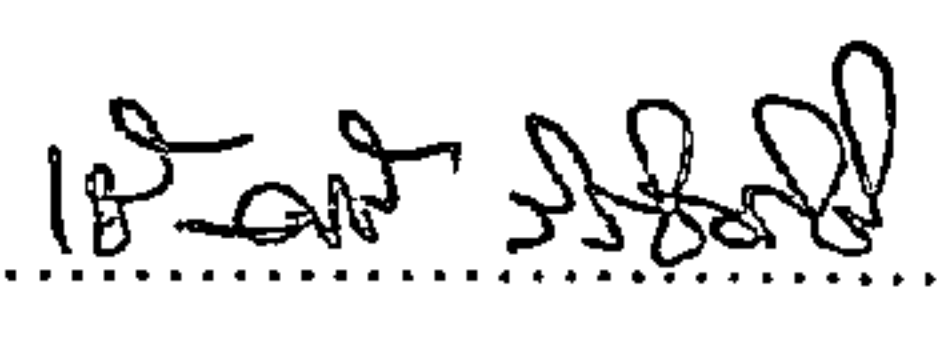
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ)

อนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ)

วันที่ 2 เดือนธันวาคม 2543

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงด้วยดีสืบเนื่องมาจากความเมตตาอนุเคราะห์อย่างดียิ่งของท่านอาจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบจันทน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษารายงานการวิจัยได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แนวคิด ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานวิจัย จนรายงานการวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์ตามรูปแบบของรายงานการวิจัยที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธศิริ หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ตลอดจนรองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา และอาจารย์ ดร. ปฐม นิคมานนท์ รวมทั้งคณาจารย์ท่านอื่น ๆ อีกหลายท่านที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย ให้ความเอื้ออาทรและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสุชาติา เจริญยิ่ง ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ขอบคุณ ดร.อำนาจ เดชชัยศรี ที่ให้คำแนะนำต่าง ๆ ขอบคุณคุณสิทธิรัตน์ สุวรรณสิทธิ์ ที่เป็นผู้ให้การสนับสนุนและบริการอำนวยความสะดวกให้กับผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงานวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีได้ระบุนามในที่นี้ที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องสักการะบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่ได้ให้การเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน ตลอดจนประสิทธิประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

วัลย์ภรณ์ สุวรรณสิทธิ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	เนื้อหา.....	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	สมมุติฐานในการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	นโยบายการพัฒนาศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8	
	(พ.ศ. 2540 – 2544).....	7
	วัตถุประสงค์ของแผน.....	7
	นโยบายการพัฒนา.....	8
	นโยบายการพัฒนาศึกษาตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5	
	(พ.ศ. 2540 – 2544).....	8
	แผนงานย่อยการศึกษาในระบบ.....	8
	แผนงานย่อยการศึกษานอกระบบ.....	9
	ภาระหน้าที่ของกรุงเทพมหานครด้านการจัดการศึกษา.....	10
	บทบาทของโรงเรียนในการให้บริการชุมชน.....	11
	การจัดกิจกรรมโรงเรียนสามประสงค์.....	14
	วิสัยทัศน์การศึกษากทม. (พ.ศ. 2543 – 2545).....	15
	แผนการปฏิบัติการสู่วิสัยทัศน์การศึกษากทม. (Action Plan).....	19
	ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Performance Indicators).....	19
	ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตตลิ่งชัน.....	23
	ประวัติความเป็นมา.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	ลักษณะโดยทั่วไปของเขตตลิ่งชัน.....	23
	การแบ่งเขตการปกครอง.....	24
	ลักษณะสภาพของชุมชนและการคมนาคม.....	24
	อาชีพและการใช้ที่ดิน.....	25
	การศึกษา.....	26
	ศาสนา.....	26
	ชุมชน.....	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
	งานวิจัยในประเทศ.....	28
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	29
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	31
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
	ประชากร.....	31
	กลุ่มตัวอย่าง.....	31
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
	วิธีสร้างเครื่องมือ.....	33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
	สรุป.....	61
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	61
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ) วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
ตัวแปรสำหรับการวิจัย.....	62
สมมุติฐานการวิจัย.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	81
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม.....	83
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	85
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	95

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย.....	32
2	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	39
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมและรายด้าน.....	40
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โรงเรียนด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็น รายข้อ.....	41
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โรงเรียนด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน.....	43
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โรงเรียนด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	44
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โรงเรียนด้านการให้บริการชุมชน.....	46
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โรงเรียนด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ใน ท้องถิ่น.....	48
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน เขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยจำแนกตามเพศ.....	49
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ กับชุมชนจำแนกตามอายุ.....	50
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ กับชุมชนจำแนกตามระดับการศึกษา.....	52
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ กับชุมชนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	53
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ กับชุมชนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานรวมทุกด้าน.....	54
14	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการร่วมกิจกรรม ของชุมชน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	55

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการให้บริการ ชุมชน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน..... 56
16	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน..... 56
17	ปัญหาและข้อเสนอแนะ..... 57

บทที่ 1

บทนำ

ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญสูงสุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตแรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (สมศักดิ์ สินธุเวชชัย. 2542 : 164)

โรงเรียนเป็นสถาบันที่สำคัญในการให้การศึกษาแก่บุคคลเพื่อให้บุคคลมีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่ผ่านมาได้เน้นหนักไปทางการขยายปริมาณการรับนักเรียนในระดับโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่การศึกษามีได้หยุดอยู่เพียงระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษาเท่านั้น กระบวนการศึกษาเป็นการต่อเนื่องตลอดชีวิต เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งกลางของชุมชน เป็นที่รวมทรัพยากรและเป็นชุมกำลังที่อาจนำไปใช้อย่างอเนกประสงค์ โรงเรียนจึงกลายเป็นสถานที่ซึ่งหลายฝ่ายพยายามใช้เป็นี่อำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ (เสรี ราชโรจน์. 2531 : 169-170)

ในปัจจุบันการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารการศึกษา เพราะโรงเรียนต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียน (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2540 : 71) ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ มีความร่วมมือสนับสนุนการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ชี้ชัดด้านพฤติกรรม คือ โรงเรียนและชุมชนมีกิจกรรมช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง (สำนักการศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์. 2542 : 48) ชุมชนก่อให้เกิดกระบวนการศึกษาซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะทำให้ชุมชนนั้นก้าวไปสู่ความเจริญ ถ้ามีการจัดระบบการศึกษาได้ถูกต้อง (วิริยา สุขวงศ์. 2540 : 11)

ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนปรากฏอยู่ในแผนการศึกษาระดับชาติ เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542 และแผนงานการศึกษาและวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5

ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้กล่าวเน้นถึงแนวทางแก้ปัญหาและการพัฒนาการศึกษาในอนาคตไว้ว่าจำเป็นต้องระดมความร่วมมือจาก

ทุกส่วนในสังคม ตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน เอกชน สถาบันต่าง ๆ ในสังคมเข้าร่วมจัดการศึกษา สำหรับภาครัฐจะต้องทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ (สำนักการศึกษา. กองวิชาการ. เอกสารอัดสำเนา 2539 : 56)

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาลoadชีวิตสำหรับประชาชน และให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3-4)

สำหรับในแผนการศึกษาและวัฒนธรรมในระยะแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) แผนงานที่ 6 ซึ่งเป็นแผนงานเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้จัดให้มีโครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งเป็นการยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และศิลปวัฒนธรรม โดยมีองค์กรเอกชน ชุมชน เป็นหลักของการพัฒนา และมีข่าวสารข้อมูลเป็นรากฐานในการดำเนินงาน (สำนักการศึกษา. กองวิชาการ. 2539 : 195)

ดังนั้น สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องตระหนักเสมอว่า สถานศึกษาเป็นของชุมชน ชุมชน ตั้งสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษาให้กุลบุตร กุลธิดา สำหรับการเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ สามารถเป็นกำลังในการพัฒนาตนเองและส่วนรวมในอนาคต และต้องถือว่าภารกิจนี้เป็นภารกิจหลักในการพัฒนาชุมชนด้วย (อัจฉรา โพธิยานนท์ และคณะ. 2539 : 210)

นอกจากนี้แล้ว กรุงเทพมหานครในยุคที่มี ดร.พิจิตร รัตตกุล เป็นผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร ก็ได้สนับสนุนให้โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่งเป็นโรงเรียนสาม ประโยชน์ ทำหน้าที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ นอกเหนือจากการเป็นห้องเรียน เพื่อให้พลเมืองของกรุงเทพมหานครได้เข้ามาใช้เพื่อเป็นการเรียนรู้ทักษะ และสามารถใช้โรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ (สำนักการศึกษา. 2543 : 7)

บุคลากรในโรงเรียน เช่น ผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยถือว่าเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในฐานะผู้นำการพัฒนา มีการปรับปรุงงานด้วยตนเองและชักจูงผู้อื่นให้เข้าร่วมพัฒนางานด้วย (สำนักการศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์. 2542 : 14)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะของครูผู้ปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตตลิ่งชัน ตระหนักในความสำคัญว่า ครูนับเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในความสำเร็จของงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดังกล่าวข้างต้น หากครูมีความเข้าใจ เห็นด้วย และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างดีแล้ว งานที่ตั้ง เป้าหมายก็จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แต่หากครูไม่ให้ความร่วมมือ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนก็ย่อมที่จะล้มเหลว ไม่ประสบความสำเร็จ โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตดลิ่งชั้นมีอยู่ด้วยกันถึง 16 โรงเรียน มีครูอยู่จำนวน 293 คน และโรงเรียนจำนวน 16 โรงเรียนดังกล่าว ยังได้ดำเนินงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนด้านต่าง ๆ ตามที่ กรุงเทพมหานครกำหนดไว้มาเป็นเวลาช้านานแล้ว แต่ก็ยังไม่มีการศึกษาอย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่โรงเรียนได้จัดทำอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวิจัยในด้านความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และจะเป็นการชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่โรงเรียนได้ดำเนินการอยู่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลจากการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน

2. ผลจากการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณากำหนดนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านได้เหมาะสม สอดคล้องกับแนวการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ชุมชนของกรุงเทพมหานคร

3. ผลจากการศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตตลิ่งชัน นำไปเป็นแนวทางพิจารณาดำเนินการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ 5 ด้านกับชุมชนที่คาดหวังประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน
3. ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน
5. ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ปีการศึกษา 2543 จากโรงเรียนจำนวน 16 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนครูทั้งสิ้น 293 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เอามาร้อยละ 80 ของประชากรข้างต้น

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น แบ่งเป็น

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 อายุ

1.2.1 ต่ำกว่า 30 ปี

1.2.2 30-45 ปี

1.2.3 สูงกว่า 45 ปี

1.3 ระดับการศึกษา

1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.3.2 ปริญญาตรี

1.3.3 สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

1.4.1 ต่ำกว่า 10 ปี

1.4.2 10-20 ปี

1.4.3 สูงกว่า 20 ปี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูกรุงเทพมหานคร ในสำนักงานเขต ดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.2 ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน

2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2.4 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน

2.5 ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น

หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้ของครูกรุงเทพมหานคร ในสำนักงานเขต ดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น

หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น จำนวน 16 โรงเรียน มีข้าราชการครูที่ทำหน้าที่ครูปฏิบัติการสอนจำนวน 293 คน ในปีการศึกษา 2543

การปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่หรือการแสดงออกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร 16 โรงเรียนในสำนักงานเขตตลิ่งชันต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามข้อกำหนดขอบข่ายของงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนปฏิบัติ โดยต้องมีคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนระหว่างผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน หรือ คณะกรรมการศึกษากับบุคลากรในโรงเรียน
2. ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน หมายถึง บุคลากรของโรงเรียนเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ตามเทศกาลและวันสำคัญต่าง ๆ
3. ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้ครอบคลุมงานของโรงเรียนและกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
4. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนได้ปฏิบัติ โดยมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ที่โรงเรียนสามารถให้บริการแก่ชุมชนได้ มีการบริการทางด้านวิชาการ ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่แก่ชุมชน
5. ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนได้ปฏิบัติ โดยจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ขึ้นในโรงเรียน มีผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ให้การสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งวิทยากรมาเสริมการเรียนรู้แก่โรงเรียน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านแตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านแตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านแตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามลำดับข้อต่อไปนี้

1. นโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)
2. นโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)
3. ภาระหน้าที่ของกรุงเทพมหานครด้านการจัดการศึกษา
4. บทบาทของโรงเรียนในการให้บริการชุมชน
5. การจัดกิจกรรมโรงเรียนสามประโยชน์
6. วิสัยทัศน์การศึกษากรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2543-2545)
7. ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตตลิ่งชัน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เป็นแผนแห่งความหวังและอนาคตของชาติ โลกปัจจุบันและโลกแห่งอนาคตจะเป็นโลกแห่งความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งจะเป็นโลกของการแข่งขันอย่างรุนแรง คุณภาพของคนเท่านั้น ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออนาคตของแต่ละสังคม มากกว่าทรัพยากรธรรมชาติดังเช่นที่เป็นมาในอดีต หากการศึกษาสามารถสร้างสรรค์และพัฒนาคนไทยให้เป็นที่มีความภาคภูมิใจ มีคุณลักษณะ มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี จะเป็นแรงผลักดันสำคัญที่สร้างสังคมไทยให้เจริญ รุ่งเรือง เป็นสุข ยั่งยืน มั่นคง สันติ และพัฒนาประเทศให้มีความสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของแผน

1. เพื่อขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานของคนไทยให้กว้างขวาง และสูงขึ้นถึงระดับมัธยมศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน
2. เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้อง สัมพันธ์กับความต้องการของบุคคล ชุมชน และประเทศ ให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
3. เพื่อให้การศึกษาไทยสร้างศักยภาพของประเทศในการพึ่งพาตนเอง และสร้างความเจริญก้าวหน้า และมั่นคงทางเศรษฐกิจไทยในประชาคมโลกบนฐานแห่งความเป็นไทย

นโยบายพัฒนาการศึกษา

1. เร่งขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนทั้งมวลให้คนไทยเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน
2. ปฏิรูประบบการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีความรู้และทักษะอย่างพอเพียงที่จะออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ มีวินัย ใฝ่รู้ คู่คุณธรรม
3. ปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู ให้ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ให้วิชาชีพครูเป็นที่ยอมรับและยกย่องในสังคม
4. เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและสูง เพื่อศักยภาพในการพึ่งตนเองและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ
5. ปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา ให้การจัดการศึกษามีอิสระเสรีมากขึ้น กระจายอำนาจการจัดการศึกษา ให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารการศึกษา เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ และสร้างความเป็นธรรมแก่คนในสังคมในการเข้ารับบริการการศึกษา

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 มุ่งเน้นการยกระดับความรู้พื้นฐานของปวงชน พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน พัฒนาการผลิตครู การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พัฒนาระบบบริหารและการจัดการ เพื่อพัฒนาการศึกษาไปสู่เป้าหมาย ร่วมกันกระตุ้นการเรียนรู้เป็นพลังให้กับการพัฒนาด้าน คุณธรรม จริยธรรมแก่ชุมชน และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 4)

นโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)

แผนงานย่อยการศึกษาในระบบ

1. เร่งขยายบริการเตรียมความพร้อมของเด็กในระดับก่อนประถมศึกษาให้กว้างขวางมากขึ้น ทั้งในรูปชั้นเด็กเล็กและรูปอนุบาล 2 ปี
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงขึ้นถึงระดับมัธยมศึกษา
3. พัฒนาการศึกษากองกรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพสังคมของกรุงเทพมหานครที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร
4. พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการจัดการศึกษา
5. ปรับปรุงระบบบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการให้มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม

6. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กด้อยโอกาสในกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. ยกระดับโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เป็นวิทยาลัยเพื่อขยายบทบาทในการจัดการศึกษาในสาขาวิชาชีพหลักสูตรระยะยาว

8. ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาที่หลากหลาย มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและชุมชน รวมทั้งให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

แผนงานย่อยการศึกษานอกระบบ

1. จัดการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และตอบสนอง การพัฒนากำลังคนด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยการให้ความรู้และทักษะ วิชาชีพเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานขั้นต่ำ ให้ยกระดับทักษะฝีมือ สามารถเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมที่ ทันสมัยได้

2. สร้างระบบเครือข่ายการเรียนรู้ด้านอาชีพ โดยการส่งเสริมและระดมสรรพกำลัง จากชุมชนภาคเอกชนและสถานประกอบการ ให้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการอบรมวิชาชีพ และการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างหลากหลายและสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน

3. มุ่งพัฒนาคุณภาพวิชาชีพ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรและพัฒนาหลักสูตร ให้มีความยืดหยุ่นเอื้อต่อความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสอดคล้องกับตลาดแรงงาน

จากแผนพัฒนาการศึกษากกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 มีเนื้อหาสาระการพัฒนามุ่งเน้น ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ โดยเฉพาะในแผนงานการศึกษานอกระบบ มีแผนงานย่อยโครงการบริการการศึกษานอกระบบที่ส่งเสริมการให้บริการกับประชาชนในด้าน การเรียนการสอนวิชาชีพ การหางานทำ หน่วยบริการวิชาชีพเคลื่อนที่บริการแก่ประชาชน แก่ชุมชนต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบโรงเรียนสัจจธรและโรงเรียนสามประโยชน์ เพื่อสนอง ความต้องการของชุมชน นอกจากนี้ยังมีโครงการบริหารการศึกษานอกระบบในโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยยึดความต้องการของประชาชนเป็น หลัก ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมในรูปแบบของการสัมมนา ศึกษา ดูงานชุมชนสัมพันธ์บ้านกับ โรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหาร ข้าราชการและครู มีความรู้ และประสบการณ์ สามารถนำแนวคิดของ ประชาชนมาปรับปรุงระบบบริหารในโรงเรียน พร้อมทั้งจัดให้มีศูนย์ข่าวการพัฒนาวิชาชีพ และ ศูนย์สารสนเทศเผยแพร่ เพื่อสนับสนุนการบริหาร และการพัฒนาการศึกษาอาชีพให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักการศึกษา. กองวิชาการ. 2539 : 6-9)

ภาระหน้าที่ของกรุงเทพมหานครด้านการจัดการศึกษา

กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 โดยรับโอนการจัดการศึกษาจาก 2 องค์การ คือ เทศบาลนครหลวง และองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพมหานคร ซึ่งองค์การทั้งสองถือกำเนิดเมื่อปี พ.ศ. 2514 จากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 24 และ 25 โดยเทศบาลนครหลวงเป็นการยุบรวมกัน และรับโอนการจัดการศึกษาจากเทศบาลนครกรุงเทพและเทศบาลนครธนบุรี และองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรีเป็นการยุบรวมกันและรับโอนการจัดการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครและองค์การบริหารส่วนจังหวัดธนบุรี ทั้งนี้โดยเทศบาลทั้งสองรับโอนการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 และองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสองรับโอนการจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการเมื่อปี พ.ศ. 2509

ปัจจุบันการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 89 (21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยมีการจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบมีดังนี้คือ

1. สำนักพัฒนาชุมชน จัดศูนย์เลี้ยงดูเด็กหรือศูนย์เด็กเล็กให้การสนับสนุนชุมชนที่เปิดดำเนินการ และสำนักอนามัย ซึ่งเปิดเลี้ยงเด็กกลางวัน และให้การสนับสนุนบ้านเลี้ยงเด็กที่มีอยู่ และจัดการศึกษาระดับอนุบาลที่รับโอนมาจากหน่วยงานอื่น
2. สำนักการศึกษาและสำนักงานเขต จัดชั้นอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนอยู่ รวมทั้งจัดสอนระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
3. สำนักการแพทย์ ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเกื้อการุณย์
4. สำนักงานเขต ดูแลรับผิดชอบการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดหลักสูตรฝึกอาชีพมากกว่า 40 หลักสูตร รวมไปถึงการจัดกลุ่มสนใจให้แก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

ในด้านการดำเนินการสอนและการประกันคุณภาพนั้น กรุงเทพมหานครใช้เกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และตามระเบียบเฉพาะที่กรุงเทพมหานครกำหนดขึ้น เพื่อใช้บังคับให้การดำเนินงานของหน่วยงานการศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีหน่วยจัดการศึกษาของตนเองหลายหน่วย มีงบประมาณและกำลังคน มีระเบียบที่เอื้อให้ปฏิบัติงานได้จึงสามารถดำเนินงานทางการศึกษาได้ดีกว่าหน่วยงานอื่นของรัฐหน่วยอื่น ๆ (เพ็ญแข ประจันปัจฉนีก และคณะ 2541 : 32 - 33)

บทบาทของโรงเรียนในการให้บริการชุมชน

โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชนและเป็นแหล่งกลางในการเผยแพร่ความรู้และวิทยาการด้านต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาในชุมชน ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงน่าจะเป็นผู้นำใช้โรงเรียนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด และช่วยให้สมาชิกในชุมชนได้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้ให้บริการแก่ชุมชนจึงได้แก่

1. การให้บริการด้านวิชาการ ซึ่งเป็นการบริการเชิงพัฒนา มุ่งให้ผู้รับบริการมีความรู้ มีทักษะการประกอบอาชีพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองในด้านต่าง ๆ
2. การให้บริการด้านทรัพยากรบุคคลและวัสดุ
3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา วันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ ตลอดจนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นอยู่ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้นับว่าเป็นกิจกรรมต่อเนื่องใช้ระยะเวลายาว ครูจึงอาจมีบทบาทเป็นที่ปรึกษา และลงมือปฏิบัติด้วยบางโอกาส (ศิริพรรณ เจริญสุข. 2540)

ในด้านการบริการชุมชนกรมสามัญศึกษาได้เน้นบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเรื่อง การบริการชุมชนไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. การบริการข่าวสาร โดยใช้ข้อมูลความรู้ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสังคม
2. การส่งเสริมสุขภาพอนามัย โดยให้ความรู้ด้านอนามัย ปัญหาสุขภาพ การประสานงานถึงหน่วยงานสาธารณสุข
3. การบริการนันทนาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียด เช่น การแข่งขันกีฬา การแสดง การละเล่นต่าง ๆ
4. การบริการอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ การให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ และการอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ เช่น การให้ยืมสถานที่จัดงานมงคลสมรส หรือจัดงานสังสรรค์ของสมาคมศิษย์เก่า หรือชุมชน
5. การบริการด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดกิจกรรม การจัดนิทรรศการ การให้ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการสาขาต่าง ๆ
6. การบริการด้านส่งเสริมอาชีพ หมายถึง การให้ความรู้ด้านอาชีพ โดยการจัดกิจกรรม และจัดนิทรรศการส่งเสริมอาชีพ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้และแนะนำด้านอาชีพอิสระต่าง ๆ แก่ชุมชน (กรมสามัญศึกษา. 2532 : 59-61)

ในการบริการโรงเรียนด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน (Public Relations) โรงเรียนและชุมชนต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการจัดกิจกรรมและการให้บริการ โดยมีแนวทางพิจารณาดังนี้

1. การให้บริการหรือการจัดกิจกรรมแก่ชุมชนในด้านข่าวสาร ด้านสุขภาพ อนามัย ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านนันทนาการ ด้านอาคารสถานที่หรือวัสดุครุภัณฑ์
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนในด้านประเพณี วัฒนธรรม ประโยชน์ ความมั่นคงของชาติ ศาสนาพิธี รัฐพิธี และวันสำคัญอื่น ๆ
3. มีการวางแผน แผนงานโครงการ ผลงาน และการเผยแพร่ผลงานให้ปรากฏ
4. การได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชน

(พนัส หันนาคินทร์. 2529 : 380)

ในการประเมินเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2535-2539 หมวดที่ 6 เกณฑ์มาตรฐาน งานความสัมพันธ์กับชุมชน มีข้อกำหนดดังนี้

1. จัดให้มีแผนงานโครงการในการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน
 - 1.1 มีแผนงานโครงการปฏิทินปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน
 - 1.2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบแต่ละโครงการไว้เป็นลายลักษณ์

อักษร

- 1.3 มีการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ
- 1.4 มีการสรุปผลการดำเนินงาน
2. จัดให้บุคคลในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน
 - 2.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น กรรมการศึกษา กรรมการ

มูลนิธิ สมาคมผู้ปกครอง-ครู ชมรมศิษย์เก่า

- 2.2 มีการประชุมเพื่อดำเนินงาน
- 2.3 มีการปฏิบัติเพื่อดำเนินงาน
- 2.4 มีการสรุปผลงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ
3. มีกิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 3.1 มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - 3.2 ร่วมกับชุมชนในการปฏิบัติกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น

วันมาฆบูชา วันแม่แห่งชาติ วันสงกรานต์ ฯลฯ

- 3.3 ร่วมมือกับชุมชนในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์
- 3.4 ร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.5 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือบุคคลในท้องถิ่นมาให้ความรู้ต่าง ๆ แก่ครู

นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียน

- 3.6 มีการติดต่อประสานงานกับสถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. การให้บริการแก่ชุมชน
 - 4.1 การให้บริการด้านอาคารสถานที่
 - 4.2 การให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์

4.3 การให้บริการด้านบุคลากร

4.4 การให้บริการด้านความรู้ การให้ข่าวสารต่าง ๆ

(สำนักการศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์. 2536 : 75-77)

ความคาดหวังของสังคมไทยภายในอีก 20 ปีข้างหน้าควรจะเป็นดังนี้คือ “คนมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจสมดุล สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน” รวมทั้งการศึกษาควรเป็นการศึกษาที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (กรมวิชาการ. 2541 : 14)

ความรับผิดชอบของโรงเรียน คือ การจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษา ความก้าวหน้าของโรงเรียน ผลงานของโรงเรียนจะวัดได้จากความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแกนหลักของการดำเนินงาน โดยมีคณะผู้ร่วมงานคือครูทุกคนในโรงเรียน ดังนั้นกระบวนการประชาสัมพันธ์โรงเรียนจึงขึ้นอยู่กับศักยภาพของโรงเรียนที่จะสร้างให้เกิดขึ้น ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูทุกคนในโรงเรียนจะช่วยกัน และหน่วยงานทุกระดับเอื้ออำนวยให้เกิดผลงานให้เป็นเอกภาพอย่างแท้จริง โดยใช้วิธีสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่เหมาะสม ได้แก่

1. การจัดทำเอกสารแผ่นพับ (Brochure) เผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ
2. การจัดนิทรรศการทางวิชาการของโรงเรียนที่มีข้อมูลที่ชัดเจน มีคุณค่า ให้ความรู้ มีประโยชน์
3. เข้าร่วมสาธารณกิจของชุมชน เช่น พัฒนาหมู่บ้าน งานทำความสะอาดท้องที่
4. การบริการชุมชน เช่น บริการเด็กเล็ก บริการให้ความรู้ผู้สูงอายุในพื้นที่ฝึกงานอาชีพ ศูนย์ปรึกษาปัญหาครอบครัว ฯลฯ
5. จัดตั้งประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลประเมินเจตคติของประชาคม และหากลวิธีเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สุด

(สำนักการศึกษา. 2537 : 60-61)

ในการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดขอบข่ายของงานความสัมพันธ์กับชุมชนไว้ในมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทุกโรงเรียนในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. การร่วมกิจกรรมของชุมชน
3. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. การให้บริการแก่ชุมชน
5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

(สำนักการศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์. 2542 : 71)

การจัดกิจกรรมโรงเรียนสามประโยชน์

แนวคิดพื้นฐานการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสามประโยชน์ในสังกัด กรุงเทพมหานคร

สืบเนื่องจากคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ชุดปัจจุบัน (นายพิจิตร รัตตกุล) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีนโยบายที่จะให้โรงเรียนสังกัดเป็นสถาบันร่วมของชุมชน ที่ประชาชนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียนตั้งแต่หลังเลิกเรียนแล้วจนถึงเวลา 20.00 น. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าไปใช้สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ดนตรี ตลอดจนเป็นสถานที่สำหรับฝึกอาชีพ สมกับสถานศึกษาที่เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ตามนโยบายของโรงเรียนสามประโยชน์

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ต้องการให้โรงเรียนในสังกัดทั้ง 431 โรงเรียน เป็นโรงเรียนสามประโยชน์ทุกโรงเรียน ในปีการศึกษา 2542 จึงได้มอบนโยบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนสามประโยชน์ เพื่อให้ทุกโรงเรียนนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ดังนี้

1. ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนตามปกติ และการศึกษานอกระบบ
2. ประโยชน์ในการเป็นแหล่งกีฬาตามความเหมาะสมของพื้นที่
3. ประโยชน์ในการเป็นโรงเรียนฝึกอาชีพหรือให้บริการชุมชน

สำนักสวัสดิการสังคม ได้รับนโยบายจากผู้บริหารกรุงเทพมหานครให้ดำเนินการโรงเรียนสามประโยชน์ ในฐานะเป็นแหล่งนันทนาการ อาจจะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย หรือกิจกรรมนาฏศิลป์ ดนตรีสากล ตามความเหมาะสม

นโยบายโรงเรียนสามประโยชน์

ด้วยคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานครเห็นว่า กรุงเทพมหานครเป็นสังคมเมืองที่มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านจากสภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สภาพที่อยู่อาศัยเป็นชุมชนแออัด ขาดสุขลักษณะอนามัยที่ถูกต้อง สารพิษจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ดึงเครียดทั้งทางด้านสมอง อารมณ์ และจิตใจ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเสริมสร้างสมรรถภาพให้แก่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จึงมีนโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนสามประโยชน์โดยมีหลักการดังนี้

1. ประโยชน์ในฐานะเป็นแหล่งวิชาการ ให้ความรู้ทั้งในระดับก่อนการศึกษาภาคบังคับ ระดับการศึกษาภาคบังคับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา การศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพ และการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตโรงเรียน สำนักพัฒนาชุมชนและกรรมการศึกษานอกโรงเรียนร่วมดำเนินการ
2. ประโยชน์ในฐานะเป็นแหล่งนันทนาการ อาจเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย หรือกิจกรรมนาฏศิลป์ ดนตรี ตามความเหมาะสม ซึ่งสำนักสวัสดิการสังคมและโรงเรียนร่วมดำเนินการ

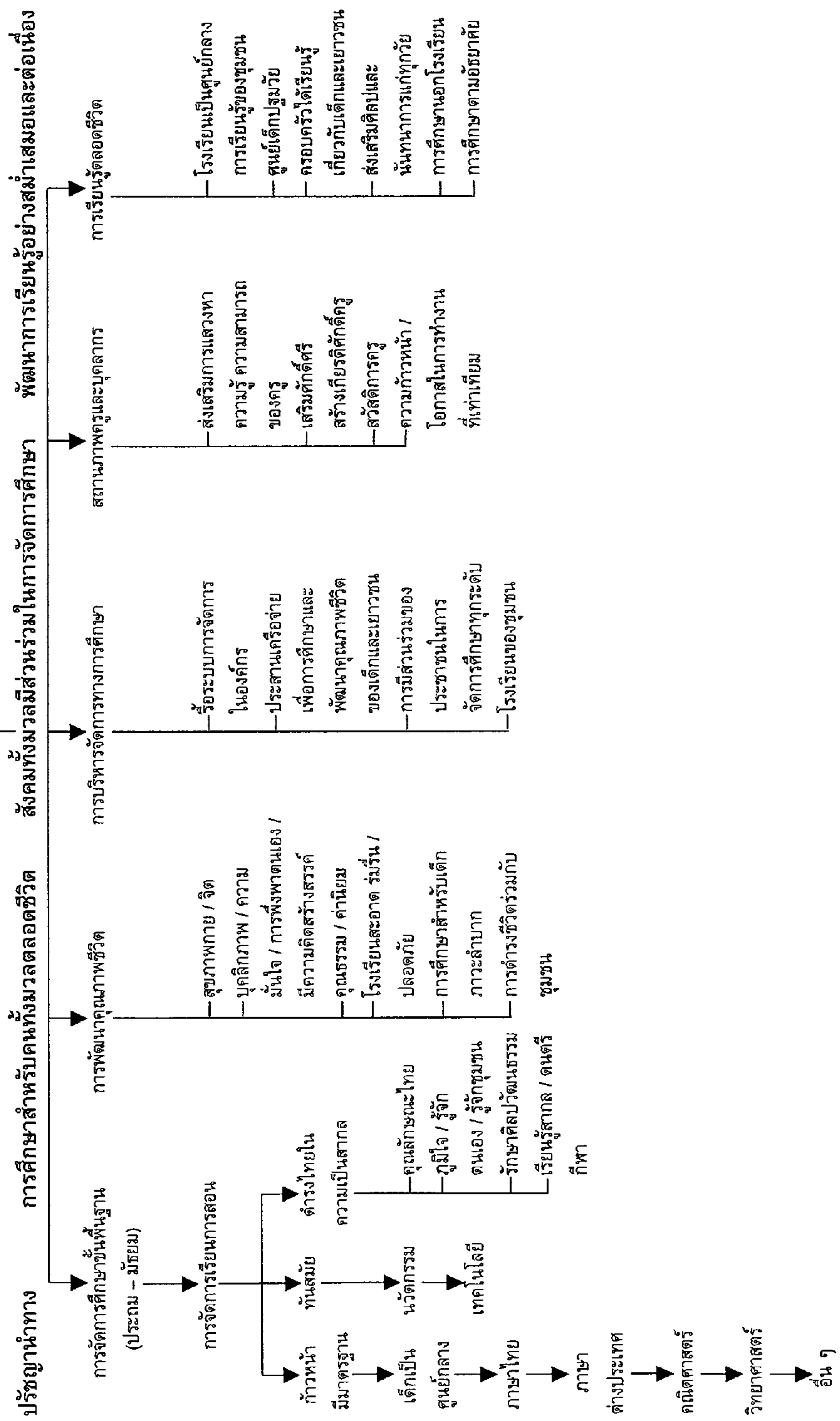
3. ประโยชน์ในฐานะแหล่งชุมชนสัมพันธ์ โดยชุมชนอาจจะใช้ประโยชน์จากสถานที่ หรือเข้าร่วมพัฒนาโรงเรียน ซึ่งชุมชนและโรงเรียนร่วมดำเนินการ (สำนักพัฒนาชุมชน. 2542)

วิสัยทัศน์การศึกษากรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2543-2545)

กรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองท้องถิ่น เชื่อมั่นว่าบ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรือง ประชาชนจะอยู่ดีกินดี มีสันติสุข สามารถมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จะต้องลงทุนทั้งทรัพยากรสิน ปัญญา และจิตใจให้ แก่การศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยให้ สอดคล้อง สมดุลกัน กรุงเทพมหานคร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งประชาชน ครู ผู้บริหาร ฯลฯ ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์การศึกษา (พื้นฐาน) สำหรับประชาชนในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลว่า

“ภายในปี 2542 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครต้องก้าวหน้า มี มาตรฐาน ทันสมัย ดำรงความเป็นไทยในความเป็นสากล สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ดำเนิน การจัดการทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สถานภาพของครูและบุคลากรมั่นคง มีศักดิ์ศรี สนับสนุนให้บริการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งด้านสามัญ ด้านอาชีพ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อประโยชน์การเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชากรในกรุงเทพมหานคร”

วิสัยทัศน์การศึกษา (พื้นฐาน) สำหรับประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

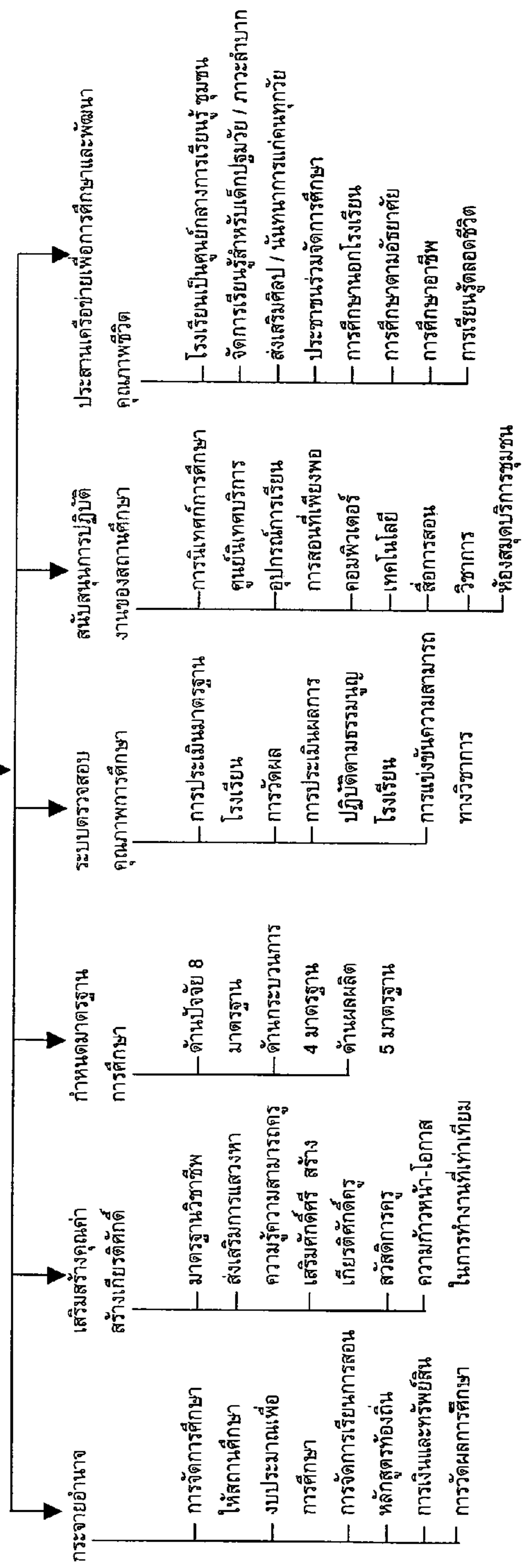

วิสัยทัศน์การศึกษากรุงเทพมหานคร

ภายในปี 2542 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครต้องก้าวหน้า ทันสมัย ดำรงความเป็นสากล สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ดำเนินการบริหารจัดการทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สถานภาพของครูและบุคลากร มั่นคง มีศักดิ์ศรี สนับสนุนให้บริการการศึกษาออกโรงเรียนทั้งด้านสายสามัญ ด้านอาชีว และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อประโยชน์การเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชากรในกรุงเทพมหานคร

พันธกิจของสำนักงานการศึกษา

กระจายอำนาจการจัดการศึกษาในสถานศึกษามีอิสระในการดำเนินงาน (Autonomy) และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาคมท้องถิ่น เพื่อให้เป็นสถาบันสร้างความเข้มแข็งทางปัญญาของชุมชน โดยสำนักงานศึกษาจะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานนโยบาย สนับสนุนการปฏิบัติแก่การศึกษาในทุกด้าน กำหนดระบบตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์การศึกษาของกรุงเทพมหานคร

พันธกิจของสำนักงานการศึกษา

พันธกิจของโรงเรียน

สร้างพลังร่วมระหว่างผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน นักเรียนทุกคนต้องได้รับการศึกษาที่ได้มาตรฐานสูงสุดอย่างเท่าเทียมกัน ในโอกาสทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ทักษะที่สามารถแข่งขันได้ในสากล และยังคงความเป็นไทย เด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษต้องได้รับการดูแลและสนับสนุนอย่างเหมาะสม ทุกคน จะได้รับการศึกษาที่กว้างขวาง ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และได้รับการสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ชุมชน

งานวิชาการ	งานกิจการนักเรียน	งานบูรณาการการเงิน-พัสดุ	งานบุคลากร	งานอาคาร-สถานที่ สิ่งแวดล้อม	งานสัมพันธ์กับชุมชน
- จัดกระบวนการให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุขใฝ่รู้ใฝ่ใจ - ที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง - ยึดปรัชญา “เด็กเป็นศูนย์กลางและเรียนรู้โดยการกระทำ - อุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมเพียงพอ - ดำเนินการมาตรฐานที่กำหนด - ผสมผสานภูมิปัญญาไทยอย่างสอดคล้อง - การวัดผล	- สุขภาพกาย / จิต - คุณลักษณะไทย - ความภูมิใจ / รู้จักตัวเอง / รู้จักชุมชน - รักษาศิลปวัฒนธรรม - เรียนรู้ดนตรี-กีฬา - การใช้ห้องสมุด - การอยู่ร่วมกับชุมชน - บุคลิกภาพ ความมั่นใจ - พึ่งตนเอง / ความคิดสร้างสรรค์ - คุณธรรม / ค่านิยม - ความปลอดภัยจากสิ่งเสพติด - การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	- งบประมาณเพื่อการศึกษา - การเงิน และทรัพย์สิน	- มาตรฐานวิชาชีพครู - ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ความสามารถ - เสริมสร้างศักดิ์ศรี สร้างเกียรติศักดิ์ครู - สวัสดิการครู - ความก้าวหน้า โอกาสในการทำงานที่เท่าเทียม	- ความสะอาด - ความร่มรื่น - ความปลอดภัย - สามประโยชน์	- โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน - การเสริมศักยภาพศูนย์เด็กเล็กของชุมชน - ส่งเสริมศิลปะและนันทนาการแก่คนทุกวัย - ประชาชนร่วมจัดการศึกษา - การศึกษานอกโรงเรียน - การศึกษาตามอัธยาศัย - การศึกษาอาชีพ - การเรียนรู้ตลอดชีวิต

แผนการปฏิบัติการสู่วิสัยทัศน์การศึกษากรุงเทพมหานคร (Action Plan)

แบ่งออกเป็น 5 แผนหลัก

แผนงานหลักที่ 1 : การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนงานหลักที่ 2 : การพัฒนาคุณภาพชีวิต

แผนงานหลักที่ 3 : การบริหารจัดการทางการศึกษา

แผนงานหลักที่ 4 : สถานภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

แผนงานหลักที่ 5 : การสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Performance Indicators)

แผนงานหลักที่ 1 : การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ทุกโรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และให้ได้ผลในภาพรวมอย่างแท้จริง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกรุงเทพมหานคร (ด้านภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย) ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์กลางของผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั่วประเทศ และจำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับปรับปรุงนี้ไม่เกินร้อยละ 10
3. โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครร้อยละ 10 เข้าร่วมโครงการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษา (ISO 9002) และได้รับการรับรองไม่น้อยกว่า 10 โรงเรียน
4. นักเรียนที่จบจากโรงเรียนกรุงเทพมหานครทุกคน สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างน้อย 2 โปรแกรม
5. นักเรียนที่จบจากโรงเรียนกรุงเทพมหานครทุกคนมีความรู้ความสามารถเล่นกีฬา และดนตรีได้ไม่น้อยกว่าคนละ 1 อย่าง
6. นักเรียนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ ในวิถีชีวิตชุมชน เห็นคุณค่าและปฏิบัติกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมไทยร่วมกับชุมชนได้อย่างสอดคล้องและสม่ำเสมอ

แผนงานหลักที่ 2 : การพัฒนาคุณภาพชีวิต

1. นักเรียนทุกคนปลอดจากภาวะทุพโภชนา ไม่ติดยาเสพติด เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณทางร่างกายและจิตใจได้รับการช่วยเหลือ
2. ทุกโรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น สะอาด มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และปลอดภัย
3. นักเรียนทุกคนเป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมของชมรม ชุมชน อย่างน้อยคนละ 2 กิจกรรม
4. มีโรงเรียนที่จัดให้เด็กพิการทางกาย และบกพร่องทางสติปัญญาได้เรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดอย่างน้อย 50 โรงเรียน
5. นักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนกรุงเทพมหานคร เข้ารับการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นจากร้อยละ 93 เป็นร้อยละ 97

แผนงานหลักที่ 3 : การบริหารจัดการทางการศึกษา

1. ทุกโรงเรียนได้รับการกระจายอำนาจ 3 ด้าน คือ ด้านงบประมาณเพื่อการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการเงิน ทรัพย์สิน และพัสดุ
2. มีการปรับโครงสร้างการบริหารการศึกษาให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน โดยการจัดตั้งศูนย์วิทยากร ศูนย์นิเทศบริการ ศูนย์วิชาการเขต จัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ
3. โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 11 โรงเรียน ได้รับการปรับปรุงการเรียนการสอนแบบรวมชั้น (Non-Class)
4. มีศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา และระบบเครือข่ายเพื่อการบริหารการศึกษา เชื่อมโยงระหว่างผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษา สำนักงานเขต และโรงเรียนทุกแห่ง
5. จัดตั้งสหวิทยาเขต และประชาคมการศึกษาในทุกเขตพื้นที่
6. ทุกโรงเรียนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนและกำหนดพันธสัญญาร่วมกันในการพัฒนาการศึกษา
7. มีเอกชนเข้ามาดำเนินการในการจัดการศึกษาบางด้านในโรงเรียน 50 แห่ง

แผนงานหลักที่ 4 : สถานภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมให้เข้าศึกษาต่อในประเทศในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ในสาขาที่ทางราชการต้องการอย่างน้อยปีละ 100 คน
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการฝึกอบรม ศึกษา และดูงานในการพัฒนางานอย่างน้อยคนละ 2 ครั้งต่อปี
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าทางวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 โดยสำนักการศึกษาให้การสนับสนุนจัดบริการ
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการยอมรับ ยกย่อง และประกาศเกียรติคุณทั้งในระดับกรุงเทพมหานคร ระดับประเทศ และระดับต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 200 รายต่อปี
5. บุตรครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการสนับสนุนเงินทุนการศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรีทุกคน
6. ผู้บริหารสถานการศึกษา และครูที่มีมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการคัดเลือกให้เป็นต้นแบบทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร มีสิทธิได้รับเงินตอบแทนการทำงานเป็นกรณีพิเศษ
7. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพระดับที่ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

8. ทุกสำนักงานเขต หรืออย่างน้อยระดับกลุ่มสำนักงานเขต มีชมรม สมาคมครู ที่จะส่งเสริมพัฒนาองค์การวิชาชีพครู ให้มีมาตรฐานและมีศักยภาพ

9. ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนบริหารงานในรูปแบบประชาธิปไตย ให้เกิดโอกาสในการทำงานที่เท่าเทียมกัน

10. จัดตั้งชมรม / สมาคมครูผู้เกษียณอายุราชการ

แผนงานหลักที่ 5 : การสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1. ทุกโรงเรียนเป็นโรงเรียนสามประโยชน์ที่สามารถบริการชุมชนได้ครบตามวัตถุประสงค์ (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2541 : 8-20)

SMILE SCHOOL โรงเรียนแห่งความพึงพอใจเป้าหมายวิสัยทัศน์

กรุงเทพมหานคร 2545

จากวิสัยทัศน์กรุงเทพมหานครซึ่งกำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครต้องก้าวหน้ามีมาตรฐาน ทันสมัย ดำรงความเป็นไทยในความเป็นสากล” ได้นำมากำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ 2545 (Goal 2002)

ว่าภายในปีการศึกษา 2545 โรงเรียนของกรุงเทพมหานครจะต้องเป็นโรงเรียนแห่งความพึงพอใจ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เพื่ออนาคตของเมือง โดยกำหนดองค์ประกอบการบรรลุเป้าหมายไว้ 5 ประการ คือ

1. นักเรียนคุณภาพที่ทรงคุณค่าของเมือง
(Student achievement and productive citizen)
2. การบริหารศูนย์การเรียนรู้ทันสมัย
(Modern management)
3. ใช้เทคโนโลยีทุกสาระการเรียนรู้
(Integrate technology in to all subjects)
4. การศึกษาสู่อนาคตต่อเนื่องตลอดชีวิต
(Life Long Learning)
5. ครูร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้างมาตรฐาน
(Excellent Education)

สำหรับในเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต (Life Long Learning)

กรุงเทพมหานครจะสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดเป็น “โรงเรียนสามประโยชน์” และผลักดันให้เกิดศูนย์การเรียนรู้เพื่ออนาคต ในรูปแบบหลากหลาย นอกเหนือจากในห้องเรียน เช่น ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน หรือสถานที่อื่นใดที่พลเมืองของกรุงเทพมหานครมีโอกาสที่จะไปใช้ค้นคว้า และพัฒนาการเรียนรู้ รวมทั้งทักษะด้านภาษา การสื่อสาร การรู้หนังสือ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสังคมเมืองที่สมบูรณ์แบบ และพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยครอบครัว ชุมชน นักธุรกิจ ร่วมกันเป็นคู่สัญญาในการสนับสนุนด้านการศึกษา และการฝึกอบรมที่จำเป็นต่อสังคม

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน

1. ส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
 - มีการกำหนดโครงสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน
 - มีผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา
 - มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาร่วมกัน
 - มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
 - ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา
 - โรงเรียนเปิดให้ผู้เรียนและชุมชน ใช้สถานที่ในโอกาสต่าง ๆ เสมอ เช่น การออกกำลังกาย นันทนาการ และการให้ใช้ห้องสมุดนอกเวลาเรียนอย่างเต็มที่
 2. มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น
 - มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
 - มีการจัดแนวการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้สามารถเชื่อมโยงแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้ และนำไปปฏิบัติได้จริง
 3. ชุมชน ผู้ปกครอง มีศักยภาพในการสนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษา
 - ผู้ปกครองมีความรักความเข้าใจ เอาใจใส่อบรมสั่งสอนบุตรหลาน และเป็นแบบอย่างที่ดี
 - ชุมชนเห็นความสำคัญของการศึกษาและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ
 - ชุมชนมีแหล่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา
- (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2543 : 7-8)

ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตตลิ่งชัน

ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมมาเขตตลิ่งชันเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดธนบุรี ตั้งอยู่บริเวณคลองบางกอกน้อย ตำบลบางบำหรุ ท้องที่อำเภอเขตบางกอกน้อย ต่อมาได้ย้ายไปตั้งปากคลองวัดไก่อเต็ยริมคลองบางกอกน้อย อำเภอตลิ่งชัน และในราวปี พ.ศ. 2457 ได้ย้ายที่ว่าการอำเภอมาตั้งอยู่ที่ริมถนนทางรถไฟสายใต้ ตำบลคลองชักพระ เมื่อมีการปฏิรูปการปกครองในเขตทางหลวงโดยการรวมเอาจังหวัดพระนครกับจังหวัดธนบุรีซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคเป็น “จังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” และรวมเอาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครกับองค์การส่วนจังหวัดธนบุรีซึ่งเป็นราชการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็น “องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 24 พ.ศ. 2514 นอกจากนั้นยังรวมเอาเทศบาลนครกรุงเทพกับเทศบาลนครธนบุรี ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นเป็นเทศบาลนครหลวง ต่อมาปี 2528 ได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครใหม่ กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการส่วนบริหารส่วนท้องถิ่น เพียงองค์กรเดียว อำเภอตลิ่งชันจึงเป็นอำเภอหนึ่งของกรุงเทพมหานครและต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นเขตจนถึงปัจจุบัน

ลักษณะโดยทั่วไปของเขตตลิ่งชัน

ที่ตั้ง เขตตลิ่งชันจัดเป็นเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ประมาณ 32,855 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 20.9 ของพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีอาณาเขตติดต่อกันดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เขตภาษีเจริญ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เขตบางกอกน้อย และเขตบางพลัด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เขตทวีวัฒนา

การแบ่งเขตการปกครอง

เขตตลิ่งชันแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 แขวง ดังนี้

ลำดับ	แขวง	พื้นที่ (ตร.กม.)	หมู่บ้าน	ประชากร	ครอบครัว
1	คลองชักพระ	1.251	-	11,523	4,093
2	ตลิ่งชัน	5.381	15	27,861	8,393
3	จิมพลี	8.730	11	23,084	6,969
4	บางพรหม	5.875	15	14,267	3,549
5	บางระมาด	9.337	23	14,878	4,295
6	บางเชือกหนัง	5.305	12	8,082	2,103
รวม		32.85	73	99,965	29,402

ที่มา ข้อมูลประชากรและจำนวนครอบครัวสถิติเดือนธันวาคม 2542 ของสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

ลักษณะสภาพชุมชนและการคมนาคม

เขตตลิ่งชันเป็นเขตหนึ่งในเขตชั้นนอก ซึ่งได้ถูกแบ่งเขตการปกครองเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2541 โดยถูกตัดพื้นที่ออกไป 2 แขวง คือ แขวงทวีวัฒนา และแขวงศาลาธรรมสพน์ ทำให้เหลือเขตการปกครองเพียง 6 แขวง คือ แขวงคลองชักพระ แขวงตลิ่งชัน แขวงจิมพลี แขวงบางระมาด แขวงบางพรหม และแขวงบางเชือกหนัง

สภาพดั้งเดิม เขตตลิ่งชันเป็นเขตที่มีสภาพพื้นที่คล้ายเกาะ คือ ล้อมรอบด้วยคลองทั้ง 4 ด้าน ปัจจุบันการแบ่งพื้นที่ทำให้เขตตลิ่งชันถูกตัดจากการเป็นเกาะ แต่ก็ยังคงมีน้ำล้อมรอบอยู่ 3 ด้าน ทิศเหนือคลองมหาสวัสดิ์ ทิศตะวันออกคลองชักพระและคลองบางกอกน้อย ทิศตะวันตกเขตทวีวัฒนา ทิศใต้คลองบางเชือกหนัง

และนอกจากคลองใหญ่ทั้ง 3 ด้านที่เป็นคลองหลักแล้ว พื้นที่ภายในยังประกอบด้วยคลองเล็กคลองน้อยอีกมาก ทั้งที่เป็นคูคลองธรรมชาติและคูคลองที่ขุดมาเพื่อการชลประทาน การเกษตรกรรม และเพื่อการคมนาคม ซึ่งทำให้เป็นเขตที่มีโครงข่ายเส้นทางคมนาคมทางน้ำหนาแน่นมาตั้งแต่อดีต การคมนาคมส่วนใหญ่ใช้เรือเป็นพาหนะ รวมทั้งบ้านเรือนของประชาชนและวัดต่าง ๆ ก็จะต้องอยู่ที่ริมน้ำ เพราะสะดวกแก่การเดินทาง อีกทั้งการใช้พื้นที่ทางการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ริมคลอง ฉะนั้นริมคลองต่าง ๆ จึงเต็มไปด้วยสวนนานาชนิด ทั้งสวนไม้ยืนต้น สวนกล้วยไม้ สวนพืชผัก

สภาพปัจจุบัน ขณะนี้เขตตลิ่งชันกำลังพัฒนา และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีการตัดถนนบรมราชชนนี ถนนคูขนานลอยฟ้าบรมราชชนนี

ถนนกาญจนาภิเษก ถนนพุทธมณฑลสาย 1 ซึ่งเป็นถนนสายสำคัญที่ทำให้พื้นที่เขตตลิ่งชันมีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากถนนบรมราชชนนี ยังประกอบด้วยถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนรัชพระ ถนนสวนผัก ถนนชัยพฤกษ์ และถนนทุ่งมังกร

ฉะนั้นจากสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านคมนาคมจึงทำให้บรรดาเจ้าของสวนและเจ้าของที่ริมถนนต่าง ๆ ต่างก็หันมาขายที่ดินแทนการลงทุนทำสวนเพราะว่าที่ดินมีราคาสูงมากซึ่งให้ผลคุ้มค่ากว่า จึงทำให้เกิดชุมชนใหม่ ๆ ขึ้นบริเวณที่ถนนตัดผ่านโดยเฉพาะพื้นที่บางส่วนถูกจำกัดให้เป็นพื้นที่สีเขียว ได้แก่ แขวงบางระมาด แขวงบางพรหม แขวงบางเชือกหนัง และแขวงจิมพลี ทำให้จัดสรรเกิดขึ้นมากมาย เป็นที่นิยมเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากบริเวณพื้นที่สีเขียวปลอดจากมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนการขยายตัวด้านเศรษฐกิจพื้นที่เขตตลิ่งชันนั้นยังคงชลออยู่

และนอกจากการตัดถนนสายสำคัญเหล่านี้ มีการขยายตัวด้านหมู่บ้านจัดสรรแล้ว ยังมีกิจการร้านอาหาร สวนอาหารเกิดขึ้นอีกมากมายทั้งริมถนนบรมราชชนนี และถนนสายต่าง ๆ เป็นที่นิยมของผู้ชอบแสวงหาอาหารอร่อย บรรยากาศดี ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของการขยายตัวด้านเศรษฐกิจในพื้นที่เขตตลิ่งชัน

อาชีพและการใช้ที่ดิน

ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณ 80% ประกอบอาชีพเกษตรกร ได้แก่ การทำนา การทำสวน เช่น สวนผัก สวนผลไม้ สวนไม้ดอกต่าง ๆ อาชีพรองลงมา ได้แก่ ค้าขาย รับจ้าง และอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนที่เข้ามาอยู่ใหม่

ในเรื่องของการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรนั้น เนื่องจากเขตตลิ่งชันมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ล้อมรอบด้วยคลองทั้ง 3 ด้าน เมื่อถึงฤดูน้ำ มีน้ำท่วมขังในพื้นที่ซึ่งน้ำจะพัดพาเอาตะกอนปุ๋ยต่าง ๆ มาทิ้งไว้ในพื้นที่ จึงทำให้พื้นที่เขตตลิ่งชันอุดมไปด้วยปุ๋ยต่าง ๆ เหมาะกับการปลูกพืชผล เขตตลิ่งชันจึงเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรแหล่งใหญ่ ที่ส่งผลผลิตออกสู่ตลาดในกรุงเทพมหานครโดยแบ่งเป็น

การทำสวน ในเขตตลิ่งชันพบว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่เป็นไร่สวนผัก คือพื้นที่ทุกแขวงเว้นคลองชักพระ จะมีการปลูกผักโดยเฉพาะผักจีน เช่น คะน้า กุยช่าย และสวนพืชผักสวนครัวจำพวก ตะไคร้ โหระพา ขิง ข่า มะกรูด ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจซึ่งทำรายได้ไม่น้อย

สวนผลไม้และไม้ยืนต้น แต่เดิมเกษตรกรตลิ่งชันประกอบอาชีพทำสวนไม้ยืนต้นเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันลดลงเนื่องจากประสบกับภาวะน้ำท่วมอย่างหนักปี 2518 และปี 2526 ทำให้การเปลี่ยนแปลงการใช้ดินจากการปลูกพืชเพื่อรอหวังผล เป็นการขยายพันธุ์ไม้โดยวิธีการตอนและเพาะชำ อันได้แก่ มะม่วง กระท้อน กล้วย ทุเรียน มะพร้าว ฯลฯ เพราะให้ผลรวดเร็วคุ้มค่า อย่างไรก็ตาม พื้นที่ปลูกไม้ผลก็ยังมีเหลืออยู่บ้าง รองมาจากการทำสวนผักก็มีการปลูกในทุกแขวงเว้นแขวงคลองชักพระ

ไม้ดอกไม้ประดับมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากการทำนาทำสวนยืนต้น มาเป็นการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และขยายพันธุ์ไม้ ได้แก่ กล้วยไม้ เยอร์บีรา กุหลาบ โดยใช้พื้นที่ปลูกมาเป็นอันดับ 3 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด

การศึกษา

เขตตลิ่งชันมีโรงเรียนทั้งสิ้น 29 โรงเรียน กระจายอยู่ตามแขวงต่าง ๆ ทุกแขวง โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามี 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดน้อยใน แขวงตลิ่งชัน โรงเรียนโพธิสารพิทยากร แขวงบางระมาด โรงเรียนมหรณพาราม แขวงฉิมพลี โรงเรียนปากน้ำพิทยากร แขวงบางพรหม และโรงเรียนสุวรรณพลับพลา แขวงบางพรหม

โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดช้างเหล็ก นอกนั้นเป็นโรงเรียนราษฎร์ ได้แก่ โรงเรียนนิลประพันธ์ แขวงคลองชักพระ โรงเรียนอนุบาลกลุ่พัฒนาโรจน์ แขวงตลิ่งชัน โรงเรียนกุศลศึกษา แขวงตลิ่งชัน โรงเรียนวรรัตนศึกษา แขวงตลิ่งชัน โรงเรียนปิยะวิทยา แขวงตลิ่งชัน โรงเรียนตรีมิตรวิทยา แขวงบางเขื่อนขันธ์ และโรงเรียนอยู่เย็นวิทยา แขวงบางพรหม

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 16 โรงเรียน 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มโรงเรียนที่ 1 โรงเรียนวัดชัยพฤกษมาลา (ประธาน) โรงเรียนฉิมพลี โรงเรียนวัดไก่อติ๊ย และโรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน

กลุ่มโรงเรียนที่ 2 โรงเรียนวัดโพธิ์ (ประธาน) โรงเรียนวัดมะกอก โรงเรียนวัดอินทราวาส และโรงเรียนวัดทอง

กลุ่มโรงเรียนที่ 3 โรงเรียนวัดปากน้ำฝ่งเหนือ (ประธาน) โรงเรียนวัดกระโจมทอง โรงเรียนวัดพิบูล และโรงเรียนวัดเกาะ

กลุ่มโรงเรียนที่ 4 โรงเรียนวัดช้างเหล็ก (ประธาน) โรงเรียนวัดรัชฎาธิฐาน โรงเรียนวัดตลิ่งชัน และโรงเรียนวัดประสาธ

ศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ วัดยังคงเป็นจุดรวมสำคัญเพื่อประกอบพิธีทำบุญทางศาสนาต่าง ๆ ส่วนใหญ่วัดต่าง ๆ จะต้องอยู่บริเวณริมน้ำซึ่งเป็นชุมชนดั้งเดิมเพราะอาศัยการคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก และเนื่องจากชาวตลิ่งชันเป็นชาวพุทธที่นิยมสร้างวัดขึ้นตามศรัทธา เขตตลิ่งชันจึงมีวัดอยู่กันเป็นจำนวนมาก และตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่ห่างไกลกันมากนัก ฉะนั้นการบำรุงดูแลรักษาและการทำบุญของประชาชนจึงต้องกระจายกันไป วัดในเขตตลิ่งชันมีจำนวนมากทั้งสิ้น 29 วัด

วัดที่สำคัญในเขตตลิ่งชันที่เป็นอารามหลวงมี 3 วัด คือ วัดชัยพฤกษมาลา วัดกาญจนสิงหาสน์ (วัดทอง) และวัดรัชฎาธิฐาน (วัดเงิน)

วัดและสถานที่ทางศาสนาต่าง ๆ ในเขตตลิ่งชัน

แขวงคลองชักพระ ได้แก่ วัดตลิ่งชัน วัดช่างเหล็ก วัดรัชฎาธิษฐาน

วัดกาญจนสิงหาสน์ วัดเรไร และวัดปากน้ำฝ่งเหนือ

แขวงตลิ่งชัน ได้แก่ วัดชัยพฤกษมาลา วัดน้อยใน วัดไก่อตื้อ วัดนครป่าหมาก
ศาลเจ้าพ่อจ้อย และศาลเจ้าเห้งเจีย (จตุหะเปียน)

แขวงฉิมพลี ได้แก่ วัดมณฑป วัดทอง วัดกระจิง วัดพุทธจักรมงคลชยาราม
และวัดสมรโกฏิ

แขวงบางระมาด ได้แก่ วัดมะกอก วัดโพธิ์ วัดอินทราวาส และวัดจำปา

ชุมชน มี 28 ชุมชน

ชื่อชุมชน	แขวง	ประธานชุมชน
1 ชุมชนวัดช่างเหล็ก – วัดเรไร	คลองชักพระ	นางประจบ ไชยคำ
2 ชุมชนริมคลองชักพระ	คลองชักพระ	นายแฮ่ กนกจรรักษ์
3 ชุมชนหลังวัดกาญจนสิงหาสน์	คลองชักพระ	นายสุพจน์ อรทัย
4 ชุมชนวัดรัชฎาธิษฐาน (วัดเงิน)	คลองชักพระ	นายเฉลิม ดันสกุล
5 ชุมชนวัดชัยพฤกษมาลา	ตลิ่งชัน	นายสุกัญญา บรรเจิดสกุล
6 ชุมชนสะพานผัก – คลองศาลเจ้า	ตลิ่งชัน	นายสุนันท์ ชาญณรงค์
7 ชุมชนซอยชัยพฤกษ์อุดม วัดน้อยใน	ตลิ่งชัน	พลอ.วิเชษฐ์ พลชาติ
8 ชุมชนศาลเจ้าพ่อจ้อย	ตลิ่งชัน	นายสวัสดิ์ มากเจริญ
9 ชุมชนวัดกระจิง	ตลิ่งชัน	นายอัศนีย์ โตชู
10 ชุมชนพัฒนา หมู่ 11	ฉิมพลี	นายทวีป แดงวิสุทธิ
11 ชุมชนวัดมณฑป	ฉิมพลี	นายนุช แสงแจ่ม
12 ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาวัดอินทราวาส	บางระมาด	นายเฉลียว ปลั่งศรี
13 ชุมชนวัดจำปา	บางระมาด	นางชลอ เย็นสำราญ
14 ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่ 13	บางระมาด	จสอ. ชิน เรืองศรี
15 ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่ 4	บางระมาด	นายประยงค์ ป้อมน้อย
16 ชุมชนวัดมะกอก	บางระมาด	นายสำราญ พรไพบูลย์วณิช
17 ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาวัดกาญจนสิงหาสน์	บางระมาด	นายแสวง กำลั้งยั้ง
18 ชุมชนศาลาหลังบ้าน	บางพรหม	นายสมชาย ดิษพี้ง
19 ชุมชน 1, 3	บางพรหม	นายสมบัติ วัฒนพูลสุข
20 ชุมชนวัดเกาะ	บางเชือกหนัง	นายเฟื่อง ช่วยชูสุข
21 ชุมชนหมู่ 6	บางระมาด	นายถาวร เนียมแสง
22 ชุมชนริมทางรถไฟชัยพฤกษมาลา	ตลิ่งชัน	นายผวน ฉุยฉาย

ชื่อชุมชน	แขวง	ประธานชุมชน
23 ชุมชนวัดดลิ่งชั้น	ดลิ่งชั้น	นายประชา สุทธิศักดิ์
24 ชุมชนบ้านลุ่ม	ดลิ่งชั้น	นายเอนก สุประสงค์จิตร
25 ชุมชนหมู่บ้านเจ้าพระยา	ดลิ่งชั้น	นายวิจิต อุทัยวัฒนาพงศ์
26 ชุมชนวัดสมรภูมิ	ฉิมพลี	นส.สมบัติ แอบเนียม
27 ชุมชนวัดเพลงกลางสวน	บางพรหม	นายบำรุง ธรรมเนียมดี
28 ชุมชนวัดปากน้ำฝิ่งเหนือ	คลองชักพระ	นายกฤษดา นัยนภาเลิศ

ที่มา สำนักงานเขตดลิ่งชั้น (2537 : 17-21)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พรเพ็ญ อินทร์แก้ว (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการบริการการศึกษานอกระบบทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ (1) การส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน (2) การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (3) การส่งเสริมสภาพแวดล้อม (4) การส่งเสริมด้านนันทนาการ (5) การส่งเสริมด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม (6) การส่งเสริมด้านการศึกษา (7) การส่งเสริมด้านการใช้อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ และ (8) การช่วยเหลือกิจกรรมชุมชนซึ่งสอดคล้องกัน และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ซึ่งหมายถึงเห็นด้วยที่โรงเรียนจะมีการให้บริการการศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ประชาชน

โชติ บุญทน (2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทของโรงเรียนประถมศึกษาในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในจังหวัดศรีสะเกษใน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการศึกษา (2) ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ (3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (4) ด้านการเมืองการปกครอง (5) ด้านสาธารณสุข และ (6) ด้านกีฬาและนันทนาการ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทมีความเห็นโดยส่วนรวมต่อบทบาทของโรงเรียนในการจัดบริการการศึกษานอกระบบโรงเรียนอยู่ในระดับมาก สำหรับผู้บริหารและครูโรงเรียนนอกโครงการ เห็นว่าโดยส่วนรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และทั้งผู้บริหารและครูในและนอกโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทเห็นว่าโรงเรียนจัดบริการการศึกษานอกระบบโรงเรียนในด้านกีฬาและนันทนาการมากที่สุด

เบญจวรรณ วงษาดี (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาแนวโน้มการจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชนของบุคลากรศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า บุคลากรศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีแนวโน้มในการจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชนใน 6 ด้าน

เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ (1) ด้านกีฬาและนันทนาการ (2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (3) ด้านการเมืองและการปกครอง (4) ด้านการศึกษา (5) ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ (6) ด้านสาธารณสุข

ภัทรพร ศักดิ์สูง (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง ตามทัศนะของผู้บริหารและครู พบว่า บทบาทที่เป็นจริงในการบริการชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนและครูอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริง บทบาทที่เป็นจริงในการบริการชุมชนของโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารสูงกว่าทัศนะของครู บทบาทที่คาดหวังในการบริการชุมชนของโรงเรียนตามทัศนะของครูสูงกว่าตามทัศนะของผู้บริหาร และพบว่าปัญหาส่วนใหญ่มีในระดับปานกลาง ปัญหาสูงสุดที่พบในอันดับแรก คือ การขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการบริการชุมชน

อรสา กาญจนนท์ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทในการพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีตามทัศนะของผู้นำชุมชน พบว่า บทบาทในการพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีตามทัศนะของผู้นำชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่ามีบทบาทอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมสุขภาพอนามัย และกิจกรรมบริการ ส่วนอีก 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการพัฒนาชุมชน กิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมชุมชน และกิจกรรมกีฬาชุมชน มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง

พิกุล เทพพิพิธ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการให้บริการชุมชนตามเครือข่ายการเรียนรู้ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10 ในสี่ด้าน คือ (1) ด้านการประสานงานระหว่างหน่วย (2) ด้านการเป็นศูนย์กลางของชุมชน (3) ด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ และ (4) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการชุมชนตามเครือข่ายของการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารที่มีอายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน ประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกันและปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านที่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาที่พบคือ โรงเรียนขาดแคลนบุคลากร ขาดงบประมาณ ขาดการร่วมมือระหว่างหน่วยงานและขาดสื่ออุปกรณ์ ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือในระดับผู้นำหน่วยงานในห้องถิ่นเป็นประจำ ควรปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด ควรส่งเสริมการพัฒนาอาชีพอย่างจริงจังและควรจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

บรูซ (Bruce. 1972 : 6026-A c) ได้ทำการศึกษารoles ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า ครูและประชาชนของอเมริกา

ตะวันตกตอนกลาง ต้องการให้ครูใหญ่ได้ทำงานร่วมกับชุมชนในด้านสาธารณสุข เพื่อแก้ไข ปัญหาสุขภาพอนามัย ปัญหาวัยรุ่น และพัฒนาการของชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการปกครอง ท้องถิ่น ด้านสังคมวัฒนธรรม และศาสนาของชุมชน ด้านการศึกษา ควรจัดประชุมร่วมกัน ระหว่างครูกับผู้ปกครองเพื่อผลทางการศึกษาของนักเรียน

ฮาร์เนท (Harnett. 1975 : 5-8) พบว่าชุมชนกับโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมบริการ ชุมชนบ่อยครั้ง จะทำให้โรงเรียนมีความสัมพันธ์และเข้าถึงประชาชนมากขึ้น และควรชี้แหล่ง วิทยาการในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็ก สร้างความสัมพันธ์โดยอาศัยเด็กเป็น สื่อ เช่น ส่งไปศึกษาดูงาน นอกจากนั้นอาจจัดกิจกรรมบริการสังคม เช่น ช่วยกันทำความสะอาดถนนหรือที่สาธารณะ เป็นต้น

ชอตเตนเฟลด์ (Schotenfeld. 1976 : 1343-A) ศึกษาผลของกฎหมายที่เสนอแก้ไข โดยบัคเลย์ (Buckley Amendment) ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยแบ่งกลุ่ม โรงเรียนที่มีระดับความสัมพันธ์กับชุมชนออกเป็นความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ความรู้ของผู้ปกครองกับการจัดกลุ่มโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทักษะคติ ผู้ปกครองกับการจัดกลุ่มโรงเรียนก็จะมีความสัมพันธ์กันทางบวกด้วย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น สรุปได้ว่า โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับ ชุมชน และการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ครูมี ส่วนร่วมอย่างสำคัญในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และมีตัวแปร ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับ ชุมชน เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมบริการชุมชนโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการศึกษาค้นคว้า ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในสำนักงานเขตตลิ่งชัน ปีการศึกษา 2543 จำนวน 16 โรงเรียนจากโรงเรียนวัดชัยพฤกษ์มาลา โรงเรียนนิมพลี โรงเรียนวัดไก่อติ๊ย โรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน โรงเรียนวัดโพธิ์ โรงเรียนวัดมะกอก โรงเรียนวัดอินทราวาส โรงเรียนวัดทอง โรงเรียนวัดปากน้ำฝั่งเหนือ โรงเรียนวัดกระโจมทอง โรงเรียนวัดพิบูล โรงเรียนวัดเกาะ โรงเรียนวัดช่างเหล็ก โรงเรียนวัดวัชรวิธาน โรงเรียนวัดประสาธน์ และโรงเรียนวัดตลิ่งชัน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 293 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เอามาร้อยละ 80 จากประชากรข้างต้น โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างต่อไปนี้

1. นำรายชื่อของครูในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมาเพื่อทำการสุ่มตัวอย่าง
2. จับสลากรายชื่อของครูในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเอามาร้อยละ 80
3. นำรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนที่จับขึ้นมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย
4. ได้กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยทั้งหมด 235 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	ครูในโรงเรียน 16 โรงเรียน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	โรงเรียนวัดไก่อ่เตี้ย	15	12
2	โรงเรียนวัดชัยพฤกษมาลา	32	25
3	โรงเรียนชุมทางคลังชั้น	22	18
4	โรงเรียนนิมพลี	29	23
5	โรงเรียนวัดทอง	14	11
6	โรงเรียนวัดมะกอก	12	10
7	โรงเรียนวัดโพธิ์	18	14
8	โรงเรียนวัดอินทราวาส	15	12
9	โรงเรียนวัดปากน้ำฝั่งเหนือ	28	22
10	โรงเรียนวัดประสาธ	20	16
11	โรงเรียนวัดเกาะ	9	7
12	โรงเรียนวัดพิบูล	21	17
13	โรงเรียนวัดกระโจมทอง	5	5
14	โรงเรียนวัดรัชฎาธิษฐาน	24	19
15	โรงเรียนวัดคลังชั้น	15	12
16	โรงเรียนวัดช่างเหล็ก	15	12
รวม		293	235

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ จำแนกเป็นเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูกรุงเทพมหานคร ในสำนักงานเขตคลังชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมี ข้อคำถามที่สร้างขึ้นในขอบข่ายการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนรวม 5 ด้าน คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้เสนอปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนได้ตามอิสระเสรี

วิธีสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารงานบริหารสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แผนพัฒนากรุงเทพมหานครด้านการศึกษา ฉบับที่ 5 วิสัยทัศน์การศึกษากรุงเทพมหานคร โครงการโรงเรียนสามประโยชน์ เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการให้บริการชุมชนที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดกรอบการวิจัยเพื่อใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้รวม 5 ด้าน
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ และศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูกรุงเทพมหานคร ในสำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน รวมทั้งหมด 45 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ เสร็จแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ได้แก่ นางสาวดา เจริญยิ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนฉิมพลี ได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามต่อไป
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือราชการจากภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ขอความร่วมมือผู้อำนวยการ

เขตตลิ่งชันผ่านผู้บริหารโรงเรียนในเขตตลิ่งชันทั้ง 16 โรงเรียน เพื่อให้ครูในสังกัดตอบแบบสอบถามต่อไป

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 โดยส่งผ่านช่องรับเอกสารประจำโรงเรียน ซึ่งมีจำนวน 16 โรงเรียน และโทรศัพท์ติดต่อผู้บริหารโรงเรียนขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วคืนในช่องรับเอกสารของโรงเรียนนิมพลี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของเขตตลิ่งชันเป็นผู้ประสานงานให้

3. ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยครบจำนวน 235 ชุด เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2543 คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistics Programs for the Social Science PC⁺) เพื่อคำนวณหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละในรูปของตารางประกอบคำอธิบาย

2. ข้อมูลระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ในสำนักงานเขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน นำมาวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและรายด้าน โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ผู้วิจัยจะวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย

4. สำหรับการทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อที่วางไว้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบค่าคะแนนทีเทส (t-test) สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนของ 2 กลุ่ม และเอฟ-เทส (F-test) สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนของกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบเป็นรายคู่ของนิวแมนส์ คูลส์ (Newman Keuls' Method) หากพบการแตกต่างของค่าคะแนนดังกล่าว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูตร. 2534 : 27-28)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบ} \times 100}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อ

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N X^2 - (X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 X^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าพิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

s_1 แทน ค่าความแปรปรวนแปร กลุ่มที่ 1

s_2 แทน ค่าความแปรปรวนแปร กลุ่มที่ 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าความแข็งแกร่งความถี่ F

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square)

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อผลวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Studentized q-Statistic แบบ Newman Keuls' Method (Winer. 1971 : 210-218) ใช้สูตร

$$q = \frac{T_{\text{largest}} - T_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS_{\text{error}/n}}}$$

เมื่อ q	แทน	ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
T_{largest}	แทน	คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด
T_{smallest}	แทน	คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด
MS_{error}	แทน	Mean Square ของความคลาดเคลื่อน (MS_w)
N	แทน	Harmonic Mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t-test)
F	แทน	สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ตัวอย่าง (F-test)
q	แทน	สถิติทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่
df	แทน	ขั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of Square)
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมรายด้านและรายข้อ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	62	26.40
หญิง	173	73.60
รวม	235	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	14	6.00
30 – 45 ปี	110	46.80
45 ปีขึ้นไป	111	47.20
รวม	235	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	23	9.80
ปริญญาตรี	196	83.40
สูงกว่าปริญญาตรี	16	6.80
รวม	235	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	37	15.70
10 – 20 ปี	66	28.10
20 ปีขึ้นไป	130	55.30
ไม่ระบุ	2	0.90
รวม	235	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 173 คิดเป็นร้อยละ 73.60 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 ส่วนใหญ่อายุ 45 ปีขึ้นไป จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 อายุระหว่าง 30 – 45 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 และอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 83.40 รองลงมาก็คือต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 และการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 และประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน รวม 5 ด้าน โดยรวมรายด้านและรายข้อ ปรากฏดังตาราง 3 – 8 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของโรงเรียน	3.07	0.67	ปานกลาง
ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน	3.38	0.72	ปานกลาง
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	3.31	0.66	ปานกลาง
ด้านการให้บริการชุมชน	3.16	0.73	ปานกลาง
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและ องค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น	2.86	0.77	น้อย
รวม	3.17	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นในด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนและด้านการให้บริการชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$, $\bar{X}=3.38$) ส่วนด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.86$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นรายข้อ

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น กรรมการศึกษา กรรมการมูลนิธิ	3.97	0.90	มาก
2. การจัดตั้งสมาคมครูและผู้ปกครองนักเรียน	2.42	1.27	น้อย
3. การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน	3.53	0.92	มาก
4. การจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารโรงเรียน กรรมการศึกษา ตัว แทนครู ตัวแทนผู้ปกครองร่วมกันวางแผน	3.26	0.92	ปานกลาง
5. การจัดทำรายงานการประชุมให้กรรมการ รับทราบ	3.48	0.95	ปานกลาง
6. การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ โดยมีชุมชนร่วมปฏิบัติงาน	3.25	0.85	ปานกลาง
7. การสรุปผลงานของคณะกรรมการฝ่าย ต่าง ๆ	3.16	0.86	ปานกลาง
8. การมีกรรมการศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเสนอแนวทางแก้ ปัญหาทางการศึกษาร่วมกับทางโรงเรียน	3.18	0.98	ปานกลาง
9. การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ปกครองประจำ ห้องเรียน	2.26	1.16	น้อย

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
10. การประชุมคณะกรรมการผู้ปกครองประจำ ห้องเรียน	2.24	1.08	น้อย
รวม	3.07	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ข้อที่ว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น กรรมการศึกษา กรรมการมูลนิธิ ($\bar{X}=3.97$) และข้อที่ว่า การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X}=3.53$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ข้อที่ว่า การจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษาโดยมีผู้บริหารโรงเรียน กรรมการศึกษา ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครองร่วมกันวางแผน ($\bar{X}=3.26$) การจัดทำรายงานการประชุมให้กรรมการรับทราบ ($\bar{X}=3.48$) การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการโดยมีชุมชนร่วมปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.25$) การสรุปผลงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ($\bar{X}=3.16$) และการมีกรรมการศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาทางการศึกษาร่วมกับทางโรงเรียน ($\bar{X}=3.18$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ข้อที่ว่า การจัดตั้งสมาคมครูและผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X}=2.42$) การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ปกครองประจำห้องเรียน ($\bar{X}=2.26$) และข้อที่ว่า การประชุมกรรมการผู้ปกครองประจำห้องเรียน ($\bar{X}=2.24$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
โรงเรียนด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11. การจัดเตรียมแผนงาน โครงการในการ ปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน	3.03	0.97	ปานกลาง
12. การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน	3.15	0.90	ปานกลาง
13. การร่วมมือกับชุมชนปฏิบัติกิจกรรม วันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา ฯลฯ	3.85	0.87	ปานกลาง
14. การร่วมมือกับชุมชนในการบำเพ็ญ สาธารณะประโยชน์เนื่องในวันสำคัญ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันสถาปนา ยุวกาชาด วันมหาธีรราช ฯลฯ	3.59	0.99	มาก
15. การร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์มรดก วัฒนธรรมไทย เช่น ร่วมกิจกรรม วันสงกรานต์ วันลอยกระทง ประเพณี ชักพระ ฯลฯ	3.69	0.90	มาก
16. การร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูก ต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ	3.38	0.92	ปานกลาง
17. การจัดส่งครูและนักเรียนเข้าร่วมการ แข่งขันกีฬาของชุมชน	3.19	0.98	ปานกลาง
18. การจัดส่งครูเข้าร่วมกิจกรรมวันปีใหม่มาร่วม กับชุมชนเป็นประจำทุกปี	3.12	1.08	ปานกลาง
รวม	3.38	0.72	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ข้อที่ว่า ข้อที่ว่า การร่วมมือกับชุมชนในการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์เนื่องในวันสำคัญ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันสถาปนายุวกาชาด วันมหาธีรราช ฯลฯ ($\bar{X}=3.59$) และการร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์มรดก วัฒนธรรมไทย เช่น ร่วมกิจกรรมวันสงกรานต์ วันลอยกระทง ประเพณีชักพระ ฯลฯ ($\bar{X}=3.69$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ข้อที่ว่า การจัดเตรียมแผนงาน โครงการในการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน ($\bar{X}=3.03$) การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน ($\bar{X}=3.15$) การร่วมมือกับชุมชนปฏิบัติกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา ฯลฯ ($\bar{X}=3.85$) การร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ ($\bar{X}=3.38$) การจัดส่งครูและนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาของชุมชน ($\bar{X}=3.19$) และข้อที่ว่า การจัดส่งครูเข้าร่วมกิจกรรมวันปีใหม่ร่วมกับชุมชนเป็นประจำทุกปี ($\bar{X}=3.12$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
19. การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนระดับต่าง ๆ บริเวณหน้าโรงเรียนที่ปรากฏเห็นเด่นชัด	4.09	0.80	มาก
20. การจัดประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนเป็นหนังสือแจ้งผู้ปกครองทุกคนเป็นประจำทุกปี	4.20	0.73	มาก
21. การจัดป้ายนิเทศ ป้ายประกาศหน้าโรงเรียนหรือในจุดรวมของชุมชน เพื่อเสนอข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.54	0.93	มาก
22. การเผยแพร่รายงานการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการของครูและนักเรียนสู่ชุมชนภายหลังการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงภาคเช้า	3.47	0.95	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกิจกรรม นักเรียนในโรงเรียนโดยศูนย์กระจายเสียง	3.30	1.06	ปานกลาง
24. การจัดทำเอกสาร แผ่นพับ เผยแพร่ กิจกรรมของนักเรียนสู่ชุมชน	2.93	1.01	ปานกลาง
25. การจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการ ของครูและนักเรียนประจำปี	2.82	1.05	ปานกลาง
26. การจัดทำวารสารประชาสัมพันธ์โรงเรียน ประจำเดือน	2.16	1.07	น้อย
รวม	3.31	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ข้อที่ว่า การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนระดับต่าง ๆ บริเวณหน้าโรงเรียนที่ปรากฏเห็นเด่นชัด ($\bar{X}=4.09$) การจัดประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนเป็นหนังสือแจ้งผู้ปกครองทุกคนเป็นประจำทุกปี ($\bar{X}=4.20$) การจัดป้ายนิเทศ ป้ายประกาศหน้าโรงเรียนหรือในจุดรวมของชุมชนเพื่อเสนอข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน ($\bar{X}=3.54$) และข้อที่ว่า การเผยแพร่รายงานการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการของครูและนักเรียนสู่ชุมชนภายหลังการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงภาคเช้า ($\bar{X}=3.47$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ข้อที่ว่า การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนโดยศูนย์กระจายเสียง ($\bar{X}=3.30$) การจัดทำเอกสารแผ่นพับ เผยแพร่กิจกรรมของนักเรียนสู่ชุมชน ($\bar{X}=2.93$) และข้อที่ว่า การจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการของครูและนักเรียนประจำปี ($\bar{X}=2.82$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ข้อที่ว่า การจัดทำวารสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนประจำเดือน ($\bar{X}=2.16$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
โรงเรียนด้านการให้บริการชุมชน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
27. การบริการอาคารสถานที่ให้หน่วยแพทย์ที่ใช้เป็นที่ให้บริการรักษาพยาบาลแก่กลุ่มผู้สูงอายุ เด็ก สตรีเป็นกรณีพิเศษ	2.88	1.30	น้อย
28. การให้ประชาชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาใช้อาคารสถานที่และสนามของโรงเรียนหลังเลิกเรียนและวันหยุด	3.64	1.16	มาก
29. การให้ประชาชนเข้ามาใช้สนามกีฬาของโรงเรียนเป็นสถานที่ออกกำลังกาย	3.87	1.11	มาก
30. การจัดให้มีศูนย์สุขภาพในโรงเรียนสำหรับประชาชน	2.83	1.29	น้อย
31. การอนุญาตให้ชุมชนยืมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ รวมทั้งการใช้สถานที่ในโรงเรียนเพื่อปฏิบัติกิจกรรมของชุมชน เช่น การประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ	3.58	1.09	มาก
32. การจัดบริการสวัสดิการบัตรประกันสุขภาพแก่นักเรียนทุกระดับชั้นในโรงเรียน	4.08	0.94	มาก
33. การส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย โดยจัดห้องสมุดสำหรับประชาชนสำหรับผู้ปกครองที่มารับนักเรียนในตอนเย็น	3.09	1.15	ปานกลาง
34. การจัดกิจกรรมให้ความรู้ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยสู่ชุมชน	3.18	0.96	ปานกลาง
35. การจัดบริการแนะแนวอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน	2.41	1.01	น้อย

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
36. การจัดอบรมวิชาชีพระยะสั้นในโรงเรียนแก่ ชุมชน เช่น พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ งานประดิษฐ์ งานช่าง การทำขนม ฯลฯ	2.09	1.15	น้อย
รวม	3.16	0.73	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการให้บริการชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า การให้ประชาชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาใช้อาคารสถานที่และสนามของโรงเรียนหลังเลิกเรียนและวันหยุด ($\bar{X}=3.64$) การให้ประชาชนเข้ามาใช้สนามกีฬาของโรงเรียนเป็นสถานที่ออกกำลังกาย ($\bar{X}=3.87$) การอนุญาตให้ชุมชนยืมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ รวมทั้งการใช้สถานที่ในโรงเรียนเพื่อปฏิบัติกิจกรรมของชุมชน เช่น การประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ($\bar{X}=3.58$) การจัดบริการสวัสดิการบัตรประกันสุขภาพแก่นักเรียนทุกระดับชั้นในโรงเรียน ($\bar{X}=4.08$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ข้อที่ว่า การส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย โดยจัดห้องสมุดสำหรับประชาชน สำหรับผู้ปกครองที่มารับนักเรียนในตอนเย็น ($\bar{X}=3.09$) การจัดกิจกรรมให้ความรู้ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยสู่ชุมชน ($\bar{X}=3.18$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยได้แก่ข้อที่ว่า การบริการอาคารสถานที่ให้หน่วยแพทย์ใช้เป็นที่ให้บริการรักษาพยาบาลแก่กลุ่มผู้สูงอายุ เด็ก สตรี เป็นกรณีพิเศษ ($\bar{X}=2.88$) การจัดให้มีศูนย์สุขภาพในโรงเรียนสำหรับประชาชน ($\bar{X}=2.83$) การจัดบริการแนะแนวอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน ($\bar{X}=2.41$) และการจัดอบรมวิชาชีพระยะสั้นในโรงเรียนแก่ชุมชน เช่น พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ งานประดิษฐ์ งานช่าง การทำขนม ฯลฯ ($\bar{X}=2.09$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
โรงเรียนด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
37. จัดวางแผน แผนงานโครงการสร้างเสริม ความสัมพันธ์กับชุมชน และมีปฏิทิน ปฏิบัติงานประจำปี	3.13	1.09	ปานกลาง
38. การร่วมมือกับหน่วยงานอื่น จัดให้ความรู้ แก่ชุมชน เช่น ร่วมมือกับฝ่ายสาธารณสุข อบรมให้ความรู้ด้านภัยจากยาเสพติด	3.27	1.08	ปานกลาง
39. การจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เปิด โอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการ	3.11	1.13	ปานกลาง
40. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมีการ นำความรู้ท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน มาเผยแพร่	2.82	0.97	ปานกลาง
41. มีการสำรวจความต้องการด้านกิจกรรม นันทนาการของประชาชนในชุมชน	2.46	1.00	น้อย
42. การจัดกิจกรรมนันทนาการสนองความ ต้องการของประชากรวัยต่าง ๆ เช่น กลุ่ม ผู้สูงอายุ วัยรุ่น วัยเด็ก ฯลฯ	2.36	0.98	น้อย
43. การจัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ หมากรุก การรำมวย จีน ลีลาศ รำวง ฯลฯ	2.81	1.08	ปานกลาง
44. การจัดบุคลากรในโรงเรียนบริการสอน ทักษะความรู้ด้านนันทนาการและกีฬา	2.91	1.12	ปานกลาง
45. การทำหนังสือเชิญชวนประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนมาใช้บริการของโรงเรียน	2.93	1.02	ปานกลาง
รวม	2.86	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ยกเว้นในเรื่องมีการสำรวจความต้องการด้านกิจกรรม นันทนาการของประชุม และเรื่องการจัดกิจกรรมนันทนาการสนองความต้องการของประชากรวัยต่าง ๆ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ วัยรุ่น วัยเด็ก ฯลฯ ความคิดเห็นของการจัดกิจกรรมระดับน้อย ($\bar{X}=2.36$, $\bar{X}=2.46$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยแบ่งการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชน และด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test) การทดสอบค่า F (F-test) และวิธีนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method) ดังต่อไปนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยจำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	ชาย (n=62)		หญิง (n=173)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.09	0.72	3.05	0.65	0.38
ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน	3.02	0.75	3.44	0.70	-2.25*
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	3.22	0.65	3.34	0.65	-1.12
ด้านการให้บริการชุมชน	3.08	0.80	2.89	0.78	-0.96

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	ชาย (n=62)		หญิง (n=173)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและ องค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น	2.75	0.74	2.89	0.78	-1.17
รวม	3.13	0.59	3.17	0.58	-0.38

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชันที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างของความคิดเห็นด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยที่ครูเพศหญิงมีความคิดเห็นสูงกว่าครูเพศชาย ($\bar{X} = 3.44$, $\bar{X} = 3.02$)

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนจำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.98	0.84	1.88
	ภายในกลุ่ม	211	94.57	0.44	
	รวม	213	96.26		
ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.89	0.44	0.85
	ภายในกลุ่ม	221	115.97	0.52	
	รวม	223	116.87		

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.73	0.36	0.84
	ภายในกลุ่ม	222	96.30	0.43	
	รวม	224	97.03		
ด้านการให้บริการชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.38
	ภายในกลุ่ม	220	117.43	0.53	
	รวม	222	117.43		
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์ กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.19	1.09	1.85
	ภายในกลุ่ม	221	130.59	0.59	
	รวม	223	132.79		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.58	0.29	0.85
	ภายในกลุ่ม	187	63.79	0.34	
	รวม	189	64.37		

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวม และเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.29	1.14	2.57
	ภายในกลุ่ม	211	93.96	0.44	
	รวม	213	96.26		
ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.94	0.47	0.90
	ภายในกลุ่ม	221	115.92	0.52	
	รวม	223	96.99		
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.01	0.04
	ภายในกลุ่ม	222	96.99	0.43	
	รวม	224	97.03		
ด้านการให้บริการชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.21	0.10	0.20
	ภายในกลุ่ม	220	117.62	0.53	
	รวม	222	117.83		
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์ กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.80	0.40	0.67
	ภายในกลุ่ม	221	131.98	0.59	
	รวม	223	132.79		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.30	0.15	0.45
	ภายในกลุ่ม	187	64.06	0.34	
	รวม	189	64.37		

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น
ที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับ
ชุมชนโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับ
ชุมชนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.68	0.34	0.75
	ภายในกลุ่ม	211	95.54	0.45	
	รวม	213	96.23		
ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.91	1.92	3.85**
	ภายในกลุ่ม	221	111.34	0.50	
	รวม	223	115.26		
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.97	0.48	1.12
	ภายในกลุ่ม	222	95.08	0.43	
	รวม	224	96.05		
ด้านการให้บริการชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.92	2.96	5.82*
	ภายในกลุ่ม	220	111.46	0.50	
	รวม	222	117.39		
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์ กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	6.77	3.38	6.02*
	ภายในกลุ่ม	221	123.04	0.56	
	รวม	223	130.04		

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.73	1.36	4.14**
	ภายในกลุ่ม	187	61.61	0.32	
	รวม	189	64.37		

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชันที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ด้าน คือ ด้านการให้บริการชุมชนและด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ส่วนด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมในชุมชน ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ต่อไป นำเสนอตาราง 13 – 16 ต่อไปนี้

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานรวมทุกด้าน

ประสบการณ์ในการทำงาน		สูงกว่า 20 ปี ขึ้นไป	10 – 20 ปี	ต่ำกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	3.33	3.31	3.42
สูงกว่า 20 ปีขึ้นไป	3.08	-	0.08	0.33**
10 – 20 ปี	3.16	-	-	0.25*
ต่ำกว่า 10 ปี	3.42	-	-	-

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\bar{X}=3.42, 3.16$)

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	สูงกว่า 20 ปี ขึ้นไป	10 – 20 ปี	ต่ำกว่า 10 ปี
		3.33	3.31	3.68
สูงกว่า 20 ปีขึ้นไป	3.33	-	0.02	0.37**
10 – 20 ปี	3.31	-	-	0.34**
ต่ำกว่า 10 ปี	3.68	-	-	-

(F=3.85)

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\bar{X}=3.68, 3.31$)

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการให้บริการชุมชน
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		สูงกว่า 20 ปี ขึ้นไป	10 – 20 ปี	ต่ำกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	3.04	3.22	3.50
สูงกว่า 20 ปีขึ้นไป	3.04	-	0.17	0.45*
10 – 20 ปี	3.22	-	-	0.27
ต่ำกว่า 10 ปี	3.50	-	-	-

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน
ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน
ด้านการให้บริการชุมชนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 20 ปีขึ้นไป อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{X}$ =3.50, 3.04)

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการสร้างเสริมความ
สัมพันธ์กับชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		สูงกว่า 20 ปี ขึ้นไป	10 – 20 ปี	ต่ำกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	2.73	2.91	3.21
สูงกว่า 20 ปีขึ้นไป	2.73	-	0.18	0.47**
10 – 20 ปี	2.91	-	-	0.29
ต่ำกว่า 10 ปี	3.21	-	-	-

(F=6.02)

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 20 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{X}=3.21, 2.73$)

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น ได้วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และนำเสนอตั้งตารางต่อไปนี้

ตาราง 17 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	
ปัญหา	
1. มีปัญหาในเรื่องโรงเรียนยึดติดแบบแผนหรือระบบราชการมากเกินไป	23
2. ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้อพยพใช้แรงงาน จึงไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	20
ข้อเสนอแนะ	
1. โรงเรียนควรลดแบบแผนหรือระบบราชการลง	23
2. โรงเรียนควรประสานทำความเข้าใจกับชุมชนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา	20
ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน	
ปัญหา	
1. ไม่มีข้อมูลว่าชุมชนมีกิจกรรมอะไรบ้างและจัดเมื่อใด	21
2. มีปัญหาเรื่องเวลาของการปฏิบัติกิจกรรมของทั้งสองฝ่ายซึ่งไม่ตรงกัน	20
ข้อเสนอแนะ	
1. โรงเรียนควรมีผู้แทนทำหน้าที่ประสานงานเป็นการล่วงหน้า	18

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	
ปัญหา	
1. โรงเรียนขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์	31
2. มีปัญหาในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กับชุมชน	27
3. ครูมีภาระหน้าที่มากไม่มีเวลาในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์	25
ข้อเสนอแนะ	
1. โรงเรียนควรจัดหางบประมาณสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอ	31
2. โรงเรียนควรมีการจัดประชุมชี้แจงบุคลากรของโรงเรียนให้เห็นความสำคัญและรณรงค์ของตน	25
ด้านการให้บริการชุมชน	
ปัญหา	
1. โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ในการบริการชุมชน	24
2. โรงเรียนขาดผู้เชี่ยวชาญพิเศษในสาขาวิชาชีพที่ชุมชนต้องการ เช่น ช่างปั้น ช่างแกะสลัก ฯลฯ	22
3. มีปัญหาด้านทรัพย์สินของโรงเรียนเสียหาย อันเนื่องมาจากการให้บริการชุมชน	21
ข้อเสนอแนะ	
1. โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ	21
2. โรงเรียนควรมีการประสานงานกับวิทยากรหรือองค์กรท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการฝึกวิชาชีพอิสระแก่ชุมชน	21
3. โรงเรียนควรจัดครูหรือเจ้าหน้าที่พิเศษเพื่อดูแลรับผิดชอบทรัพย์สินของโรงเรียน	21
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น	
ปัญหา	
1. มีปัญหาด้านชุมชนมีความหลากหลาย มีความแตกต่างกันทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา	18

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
2. ประชากรในชุมชนส่วนหนึ่งเป็นผู้อพยพ จึงมีปัญหาด้านการไม่รักท้องถิ่น จึงไม่ค่อยให้ความสนใจแก่กิจกรรมที่จัด	18
3. ประชากรในชุมชนต้องประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว จึงมักไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน	15
ข้อเสนอแนะ	
1. โรงเรียนควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์กับคนในชุมชนให้มากขึ้น	21
2. โรงเรียนควรมีการปฏิบัติกิจกรรมในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน	8

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะไว้เป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีปัญหาเรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดจนถึงต่ำสุดในข้อที่ว่า โรงเรียนยึดติดแบบแผนหรือระบบราชการมากเกินไป (23) ข้อที่ว่าประชากรในชุมชนส่วนหนึ่งเป็นผู้อพยพมาใช้แรงงานจึงไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน (20) ข้อเสนอแนะด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุดดังนี้คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนควรลดแบบแผนหรือระบบราชการลง (23) ข้อที่ว่า โรงเรียนควรประสานทำความเข้าใจกับชุมชนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา (20)

2. ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน

ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนเรียงลำดับข้อที่มีความถี่สูงสุดจนถึงต่ำสุดดังนี้คือ ข้อที่ว่า ไม่มีข้อมูลว่าชุมชนมีกิจกรรมอะไรบ้างและจัดเมื่อใด (21) ข้อที่ว่า มีปัญหาเรื่องเวลาของการปฏิบัติกิจกรรมทั้งสองฝ่ายซึ่งไม่ตรงกัน (20) ข้อเสนอแนะด้านการร่วม

กิจกรรมของชุมชนเรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุดดังนี้คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนควรมีผู้แทนทำหน้าที่ประสานงานเป็นการล่วงหน้า (18)

3. ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดจนถึงต่ำสุดดังนี้ คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ (31) ข้อที่ว่า มีปัญหาในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กับชุมชน (27) ข้อที่ว่า ครูมีภาระหน้าที่มากไม่มีเวลาในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ (25) ข้อเสนอแนะด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุดดังนี้คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนควรจัดหางบประมาณสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอ (31) ข้อที่ว่า โรงเรียนควรมีการจัดประชุมชี้แจงบุคลากรของโรงเรียนให้เห็นความสำคัญและรักองค์กรของตน (25)

4. ด้านการให้บริการชุมชน

ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการให้บริการชุมชน เรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดจนถึงต่ำสุดดังนี้ คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ในการบริการชุมชน (24) ข้อที่ว่า โรงเรียนขาดผู้เชี่ยวชาญพิเศษในสาขาวิชาชีพที่ชุมชนต้องการ เช่น ช่างปั้น ช่างแกะสลัก ฯลฯ (22) ข้อที่ว่า มีปัญหาด้านทรัพย์สินของโรงเรียนเสียหาย อันเนื่องมาจากการให้บริการชุมชน (21) ข้อเสนอแนะด้านการให้บริการชุมชน เรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุดดังนี้คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ (21) ข้อที่ว่า โรงเรียนควรมีการประสานงานกับวิทยากรหรือองค์กรท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการฝึกวิชาชีพอิสระแก่ชุมชน (21) ข้อที่ว่า โรงเรียนควรจัดครูหรือเจ้าหน้าที่พิเศษเพื่อดูแลรับผิดชอบทรัพย์สินของโรงเรียน (21)

5. ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น เรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดจนถึงต่ำสุดดังนี้ คือ ข้อที่ว่า มีปัญหาด้านชุมชนมีความหลากหลาย มีความแตกต่างกันทางเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา (18) ข้อที่ว่า ประชากรในชุมชนส่วนหนึ่งเป็นผู้อพยพจึงมีปัญหาด้านการไม่รักท้องถิ่น (18) ข้อที่ว่า ประชากรในชุมชนต้องประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวจึงมักไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน (15) ข้อเสนอแนะด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น เรียงลำดับจากข้อความที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุดดังนี้คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์กับคนในชุมชนให้มากขึ้น (21) ข้อที่ว่า โรงเรียนควรมีการปฏิบัติกิจกรรมในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน (8)

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

งานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ เมื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน รายละเอียดการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน คือ ด้านการให้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการ ประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชน และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับ ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน จำแนกตาม ตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน เขตดลิ่งชั้น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนทั้ง 5 ด้าน คือ ด้าน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้าน การประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชน และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับ ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนัก งานเขตดลิ่งชั้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งสามารถนำ มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนัก งานเขตดลิ่งชั้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จำแนกตาม ตัวแปรต่าง ๆ อันสามารถนำมาปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับความต้องการของครูในแต่ละกลุ่ม ต่อไป

3. ทำให้ได้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของครู ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต ปีการศึกษา 2543 จากโรงเรียนจำนวน 16 แห่ง ซึ่งมีจำนวนครูทั้งสิ้น 293 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต ปีการศึกษา 2543 ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากร้อยละ 80 ของประชากรข้างต้นได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 235 คน

ตัวแปรสำหรับการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระที่นำมาตรวจสอบในงานวิจัยครั้งนี้มี 4 ตัวแปร ดังนี้
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 อายุ
 - 1.3 ระดับการศึกษา
 - 1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่
 - 2.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 - 2.2 ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน
 - 2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน
 - 2.4 ด้านการให้บริการชุมชน
 - 2.5 ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

สมมุติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านแตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านแตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านแตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้านแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบมี 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนทั้ง 5 ด้าน คือ (1) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน (2) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน (3) ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน (4) ด้านการให้บริการชุมชน และ (5) ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 45 ข้อ ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคะแนน และตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบระบุปัญหาและให้ข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือผ่านผู้อำนวยการเขตและผู้บริหารโรงเรียนในเขตตลิ่งชัน 16 โรงเรียนให้ครูในสังกัดตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยผ่านช่องรับเอกสารประจำโรงเรียนซึ่งมีจำนวน 16 โรงเรียน และทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วส่งคืนในช่องรับเอกสารของโรงเรียนนิมพลี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติงาน โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของเขตตลิ่งชันเป็นผู้ประสานงานให้

3. ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย จำนวน 235 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด จำนวน 235 ชุด มาพิจารณาความสมบูรณ์ของการตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อพิจารณาแล้วจึงนำแบบสอบถามไปให้นักสถิติดำเนินการหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ทดสอบสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ในแต่ละข้อตามตัวแปรในแต่ละด้าน คือ เพศ ใช้สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (t-test for Independent Sampling) ใช้สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสามกลุ่มตามตัวแปร คือ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้ค่า F (F-test) และทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเป็นรายคู่ ใช้วิธีทดสอบของ นิวแมน คูลส์ (Newman Keuls' Method) แล้วแต่กรณี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 235 คน จำแนกตามเพศผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 73.60 ที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40

จำแนกตามอายุ ผู้ตอบส่วนใหญ่อายุ 45 ปีขึ้นไป มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมาอายุระหว่าง 30 – 45 ปี มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 ที่เหลือมีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00

จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ตอบส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 88.40 รองลงมามีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ที่เหลือมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 88.30 รองลงมาไม่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10 – 20 ปี มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 ไม่ระบุประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90

2. ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านการร่วมกิจกรรม ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการบริการชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ “การแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น กรรมการศึกษา กรรมการมูลนิธิ” และ “การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน” ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ได้แก่ “การจัดทำรายงานการประชุมให้กรรมการรับทราบ” “การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการโดยมีชุมชนร่วมปฏิบัติงาน” “การมีกรรมการศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเสนอแนวทางแก้ปัญหาทางการศึกษาร่วมกับทางโรงเรียน” “การสรุปผลงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ” ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ ได้แก่ “การจัดตั้งสมาคมครูและผู้ปกครองนักเรียน” “การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ปกครองประจำห้องเรียน” และ “การประชุมคณะกรรมการผู้ปกครองประจำห้องเรียน”

ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ “การร่วมมือ

กับชุมชนในการอนุรักษ์มรดก วัฒนธรรมไทย เช่น ร่วมกิจกรรมวันสงกรานต์ วันลอยกระทง ประเพณีชักพระ ฯลฯ” และ “การร่วมมือกับชุมชนในการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์เนื่องในวันสำคัญ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันสถาปนายุวกาชาด วันมหาธีรราช ฯลฯ” ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ ได้แก่ “การร่วมมือกับชุมชนปฏิบัติกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา ฯลฯ” “การร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่างๆ” “การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน” “การจัดส่งครูเข้าร่วมกิจกรรมวันปีใหม่มาร่วมกับชุมชนเป็นประจำทุกปี” และ “การจัดเตรียมแผนงาน โครงการในการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน”

ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ได้แก่ “การจัดประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนเป็นหนังสือแจ้งผู้ปกครองทุกคนเป็นประจำทุกปี” “การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนระดับต่างๆ บริเวณหน้าโรงเรียนที่ปรากฏเห็นเด่นชัด” “การจัดป้ายนิเทศ ป้ายประกาศหน้าโรงเรียนหรือในจุดรวมของชุมชนเพื่อเสนอข่าวสารต่างๆ ของโรงเรียน” และ “การเผยแพร่รายงานการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาของครูและนักเรียนสู่ชุมชนภายหลังการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงภาคเช้า” ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ “การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนโดยศูนย์กระจายเสียง” “การจัดทำเอกสาร แผ่นพับ เผยแพร่กิจกรรมของนักเรียนสู่ชุมชน” และ “การจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการของครูและนักเรียนประจำปี” และครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ “การจัดทำวารสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนประจำเดือน”

ด้านการให้บริการชุมชน พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการให้บริการชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ได้แก่ “การจัดบริการสวัสดิการบัตรประกันสุขภาพแก่นักเรียนทุกระดับชั้นในโรงเรียน” “การให้ประชาชนเข้ามาใช้สนามกีฬาของโรงเรียนเป็นสถานที่ออกกำลังกาย” “การให้ประชาชนหรือหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาใช้อาคารสถานที่และสนามของโรงเรียนหลังเลิกเรียนและวันหยุด” “การอนุญาตให้ชุมชนยืมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของโรงเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ รวมทั้งการใช้สถานที่ในโรงเรียนเพื่อปฏิบัติกิจกรรมของชุมชน เช่น การประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ” ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ “การจัดกิจกรรมให้ความรู้ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยสู่ชุมชน” และ “การส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย โดยจัดห้องสมุดสำหรับประชาชน สำหรับผู้ปกครองที่มารับนักเรียนในตอนเย็น” และครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ ได้แก่ “การบริการอาคารสถานที่ให้หน่วยแพทย์ใช้เป็นที่ให้บริการรักษาพยาบาลแก่กลุ่มผู้สูงอายุ เด็ก สตรี เป็นกรณีพิเศษ” “การจัดให้มีศูนย์สุขภาพในโรงเรียนสำหรับประชาชน” “การจัดบริการแนะแนวอาชีพแก่

ประชาชนในชุมชน” และ “การจัด อบรมวิชาชีพพระยาสันในโรงเรียนแก่ชุมชน เช่น พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ งานช่าง การทำขนม ฯลฯ”

ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ ได้แก่ “การร่วมมือกับหน่วยงานอื่นจัดให้ความรู้แก่ชุมชน เช่น ร่วมมือกับฝ่ายสาธารณสุขอบรมให้ความรู้ด้านภัยจากยาเสพติด” “จัดวางแผน แผนงาน โครงการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและมีปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี” “การจัดตั้ง สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการ” “การทำหนังสือเชิญชวนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้บริการของโรงเรียน” และ “การจัดบุคลากรในโรงเรียนบริการสอนทักษะความรู้ด้านนั้นหน้างานและการกีฬา” และครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ได้แก่ “มีการสำรวจความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในชุมชน” และ “การจัดกิจกรรมนันทนาการสนองความต้องการของประชากรวัยต่างๆ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ วัยรุ่น วัยเด็ก ฯลฯ”

3. ผลการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการทดสอบเป็นดังนี้

3.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.4 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10-20 ปี และรายด้าน พบว่า ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10-20 ปี ด้านการให้บริการชุมชน ครูที่มีประสบการณ์ใน

การทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 20 ปีขึ้นไป และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่น ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานสูงกว่า 20 ปีขึ้นไป

4. ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน สรุปได้ดังนี้

4.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ประสบปัญหาในเรื่องการยึดแบบแผนหรือระบบราชการมากเกินไป ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้อพยพมาใช้แรงงาน จึงไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ควรลดแบบแผนระบบราชการลง และมีการประสานทำความเข้าใจกับชุมชนให้เห็นความสำคัญของการศึกษาและให้ความร่วมมือกับโรงเรียน

4.2 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ครูกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตตลิ่งชัน ประสบปัญหา คือ การไม่ทราบว่าในชุมชนมีกิจกรรมอะไรบ้าง เมื่อใด และเวลาในการทำกิจกรรมของทั้งสองฝ่ายไม่ตรงกัน ควรมีผู้แทนประสานงานเป็นการล่วงหน้า

4.3 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ประสบกับปัญหาการขาดงบประมาณและผู้รับผิดชอบในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และครูมีภาระหน้าที่มากไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ ควรจัดหางบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอ และประชุมชี้แจงบุคลากรของโรงเรียนให้เห็นความสำคัญและรักษองศ์กรของตน

4.4 ด้านการให้บริการชุมชน ครูกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตตลิ่งชัน ประสบปัญหา คือ การขาดวัสดุอุปกรณ์และผู้เชี่ยวชาญพิเศษในสาขาวิชาที่ชุมชนต้องการ เช่น ช่างปั้น ช่างแกะสลัก ฯลฯ รวมทั้งพบว่าทรัพย์สินของโรงเรียนชำรุดเสียหาย ควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ ประสานงานกับวิทยากร หรือองค์กรเพื่อสนับสนุนการฝึกวิชาชีพอิสระแก่ชุมชน และควรจัดครูหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบทรัพย์สินของโรงเรียน

4.5 ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ประสบปัญหาเกี่ยวกับการที่ชุมชนมีความหลากหลายแตกต่างกันในด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา เป็นผู้อพยพจึงไม่ค่อยรักท้องถิ่น ต้องประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว จึงมักไม่ได้รับการร่วมมือจากชุมชน ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และปฏิบัติกิจกรรมสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมทุกด้านพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมและโดยรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้านเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540 – 2544) ที่ว่าด้วยแผนงานย่อยการศึกษานอกระบบ บทบาทของโรงเรียนในการให้บริการชุมชน นโยบายโรงเรียนสามประโยชน์และวิสัยทัศน์การศึกษากรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2543 – 2545) เป็นนโยบายและแผนงานที่ค่อนข้างใหม่สำหรับครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งครูยังอยู่ในระยะเริ่มแรกของการปฏิบัติงานนี้ จึงอาจยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนในการปฏิบัติงานก็เป็นได้ ดังนั้นจึงยังไม่สามารถปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้อยู่ในระดับมากที่สุดได้ และมองเห็นว่าการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนยังอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิกุล เทพพิพิธ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการชุมชนตามเครือข่ายการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรพร ศักดิ์สูง (2536 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมส่วนกลางตามทัศนะของผู้บริหารและครูพบว่า บทบาทที่เป็นจริงในการบริการชุมชนของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตศักดิ์ นุสีหา (2543 : 98) ที่ศึกษาความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา บริการสังคมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านยังพบว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนขาดความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เกิดจากครูไม่เห็นความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่เป็นสิ่งกำหนดกระบวนการและแบบแผนของการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียน ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน สภาพแวดล้อมในชุมชน และโรงเรียน ซึ่งจะต้องเห็นความสำคัญและร่วมมือกัน

2. ผลการทดสอบความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน เขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะในงานวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีเพศชายจำนวนน้อยกว่า มาก ครูกลุ่มนี้ทำงานในหน้าที่เดียวกัน มีสภาพแวดล้อมการทำงานเหมือนกัน จึงอาจทำให้ ความคิดเห็นมีเหมือนกันก็เป็นได้ ซึ่งผลวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวาริรัตน์ เกิดผล (2535 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ในเขตชนบทจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกันของปัญหาทั้ง 6 ด้าน ของ ผู้ตอบ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของ โรงเรียนแล้วไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน แต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้เป็นผู้มีระดับอายุซึ่งมีอายุใกล้เคียงกันเป็น จำนวนมาก ส่วนผู้ที่อายุต่ำกว่านั้นมีอยู่จำนวนน้อย ดังนั้นความคิดเห็นของครูกลุ่มนี้ ปฏิบัติ งานในลักษณะคล้ายคลึงกัน ภายใต้สิ่งแวดล้อมเดียวกัน จึงมีระดับความคิดเห็นคล้ายคลึงกันก็ เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของมนต์ทิพย์ รุ่งพีรพงศ์ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ ศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านใน เขตชนบท (กศ.พช.) ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำแนกตาม ตัวแปรอายุและประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาไม่พบความแตกต่างกัน

2.3 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด และที่มีการศึกษาสูงกว่าหรือต่ำกว่านั้นมีจำนวนน้อย จึงอาจทำให้ความคิดเห็นเป็นไป ในแนวทางเดียวกันก็เป็นได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวาริรัตน์ เกิดผล (2535 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ในเขตชนบทจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาทั้ง 6 ด้าน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียนแล้วไม่แตกต่างกัน

2.4 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 4 ที่พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่าง กัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบ ว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานแตกต่าง กันเช่นเดียวกันใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการร่วมมือกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้บริการชุมชน และ

ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน สูงกว่าคนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 20 ปีขึ้นไปด้วยทั้ง 3 ด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จัดอยู่ในวัยหนุ่มสาวจึงมีแนวความคิด ทักษะคิด และการรับความเจริญตลอดจนนวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ ทันต่อความเปลี่ยนแปลงโลกในยุคโลกไร้พรมแดน มีความรู้ในเรื่องข้อมูล ข่าวสาร การติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย เช่น ความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ดาวเทียมเพื่อการศึกษา ฯลฯ รู้จักวิธีเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เห็นความสำคัญของการศึกษาตลอดชีวิต มีโลกทัศน์กว้างไกลกว่าครูที่มีอายุมากก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจษฎา บุรณะจารุ (2540 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ความต้องการของคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ประชาชน ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น และข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีต่อการบริการชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ที่พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในเรื่องการยึดแบบแผนหรือระบบราชการมากเกินไป ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้อพยพเข้ามาใช้แรงงาน จึงไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และครูมีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนควรลดแบบแผนหรือระบบราชการลง และมีการประสานทำความเข้าใจกับชุมชนให้เห็นความสำคัญของการศึกษาและให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนและครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ยังมีแนวความคิดอยู่ในระบบเก่า คือ เห็นว่า โรงเรียนควรมีบทบาทหน้าที่เฉพาะการให้บริการการศึกษาเฉพาะในระบบโรงเรียนเท่านั้น ดังนั้นในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนจึงไม่รู้ถึงความจำเป็นนักก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจตน์ รถมกล (2534 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษา การปฏิบัติงานโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ด้านการคัดเลือกผู้นำ ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ และด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงานตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงาน

ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ปรากฏว่าการปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ไม่มีความแตกต่างกัน

3.2 ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ที่พบว่า ครูประสบปัญหาด้านการไม่ทราบ ว่า ชุมชนมีกิจกรรมอะไรบ้าง เมื่อใด และเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมของทั้งสองฝ่ายไม่ตรงกัน และครูมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีผู้แทนประสานงานเป็นการล่วงหน้า นั่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูและชุมชนขาดการติดต่อประสานงานกัน ขาดความสนใจ ขาดความร่วมมือจากชุมชน ขาดความสามัคคีของบุคลากรในโรงเรียนก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุติมณตน์ อ่ำมะระ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ภารกิจด้านการบริการชุมชนของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรค จากทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ขาดความร่วมมือจากชุมชน ข้อจำกัดด้านสถานที่ อุปสรรคด้านศาสนา งบประมาณน้อย ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบุคลากรในโรงเรียน และโรงเรียนไม่มีเวลาติดต่อประสานงานกับชุมชน และมีข้อเสนอแนะจากผู้บริหารโรงเรียน คือ โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ควรปรึกษาหารือกับชุมชน ชี้แจงให้ชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมให้ความร่วมมือและช่วยเหลือชุมชน ตามสมควร ปลุกศรัทธาโดยทำหน้าที่ของโรงเรียนให้ดี กรุงเทพมหานครควรสนับสนุนด้าน งบประมาณให้พอ บุคลากรในโรงเรียนต้องร่วมมือร่วมใจกันและกรุงเทพมหานครควรติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้สม่ำเสมอ

3.3 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ที่พบว่า ครูประสบปัญหาการขาด งบประมาณและผู้รับผิดชอบในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ครูมีภาระหน้าที่มากเกินไปไม่มีเวลา ในการผลิตสื่อ และครูมีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอ และประชุม ชี้แจงบุคลากรของโรงเรียนให้เห็นความสำคัญ และรณรงค์การของตนนั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะ กรุงเทพมหานครไม่มีงบประมาณสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนโดยตรง งบประมาณเฉพาะกิจที่จัดสรรให้โรงเรียนด้านการบริหารงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนมีเพียง ค่าตอบแทนวิทยากรผู้ดูแลลานกีฬา และงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์กีฬาตามโครงการโรงเรียน สามประโยชน์เท่านั้น จึงทำให้การปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนดำเนินไปไม่ได้ผล เท่าที่ควรก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภัทรพร ศักดิ์สูง (2536 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางตามทัศนะของผู้บริหาร และครูพบว่าบทบาทที่เป็นจริงในการให้บริการชุมชนของโรงเรียน ของผู้บริหารและครูในระดับ ปานกลาง บทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริง นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาในการให้ บริการชุมชนปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลาง ปัญหาสูงสุดที่พบเป็นอันดับแรก คือ ขาด งบประมาณและวัสดุ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนต์ทิพย์ รุ่งพีรพงศ์ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา การปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการศึกษาเพื่อพัฒนา หมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ

ซึ่งพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานได้แก่ ปัญหางบประมาณดำเนินการ การประชาสัมพันธ์ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การสนับสนุนผู้นำชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ การประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ และมีข้อเสนอแนะว่าควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง มีการประสานงานและขอความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ด้านอาชีพให้แก่ประชาชนด้วย นอกจากนี้ควรมีกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และหน่วยเหนือควรจะสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานให้เพียงพอ

3.4 ด้านการให้บริการชุมชนที่พบว่า ครูประสบปัญหาด้านการขาดวัสดุอุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญพิเศษในสาขาวิชาชีพที่ชุมชนต้องการ เช่น ช่างปั้น ช่างแกะสลัก รวมทั้งพบว่า ทรัพย์สินของโรงเรียนชำรุดเสียหาย และครูมีข้อเสนอแนะว่าควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ ประสานงานกับวิทยากรหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนการฝึกอาชีพอิสระแก่ชุมชนและควรจัดครูหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบทรัพย์สินของโรงเรียนนั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนไม่ได้เห็นความสำคัญของแผนงานด้านการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชน ชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดผู้นำในการส่งเสริมอาชีพชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ไม่มีการติดต่อประสานงานเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ รวมทั้งการบริการแก่ชุมชนยังจัดได้ไม่ทั่วถึง ไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และยังขาดการประสานเครือข่ายเพื่อการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตอีกด้วย รวมทั้งการขาดงบประมาณสนับสนุน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญยิ่งอันดับแรกที่ทำให้การบริการชุมชนของโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ผลอันนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพร จึงเกรียงไกร (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาของผู้บริหารและครูในการดำเนินงานโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี รวม 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการบริการชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูมีปัญหาในการดำเนินงานทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของน้ำทิพย์ จำนงค์วุฒิ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาทัศนะของผู้นำท้องถิ่นต่อการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับประชาชนในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพประชากรในท้องถิ่นได้แก่ บริการการศึกษาจัดได้ไม่ทั่วถึง ขาดผู้นำในด้านการศึกษา ขาดผู้นำในการส่งเสริมอาชีพในชุมชน ขาดการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ เจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอ ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนเท่าที่ควร ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้ง สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ

3.5 ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น พบว่า ครูประสบปัญหาเกี่ยวกับการที่ชุมชนมีความหลากหลายแตกต่างกันในด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา เป็นผู้พวยพ้างไม่ค่อยรักท้องถิ่น ต้องประกอบอาชีพเลี้ยง

ตนเองและครอบครัว จึงมักไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและครูมีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่ม การประชาสัมพันธ์และปฏิบัติการกิจกรรมในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง นั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะทั้งโรงเรียนและชุมชนขาดกระบวนการและแบบแผนของการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือการศึกษาร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ซึ่งผลอันนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของ ชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและ โรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีขั้นตอนที่สำคัญ 8 ขั้นตอนด้วยกัน คือ 1. การศึกษา ข้อมูลพื้นฐานก่อนดำเนินการ 2. การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชน 3. การสร้าง เครือข่ายของกลุ่มผู้มีส่วนร่วม 4. การสร้างกิจกรรม 5. การต่อรองเพื่อการดำเนินการ 6. การ ร่วมกันดำเนินการซึ่งจากกระบวนการมีส่วนร่วม 7. การร่วมกันประเมินผลการดำเนินการ 8. การร่วมกันรับผลประโยชน์จากการดำเนินการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรสา กาญจนนท์ (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทในการพัฒนาชุมชนของโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีตามทัศนะของผู้นำชุมชน พบว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ผู้นำ ชุมชนแสดงความคิดเห็นที่มีค่าความถี่สูงสุดคือเรื่องโรงเรียนต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการบำเพ็ญ ประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ และให้ข้อเสนอแนะมากที่สุดในเรื่องควรให้ประชาชนร่วมมือกับ โรงเรียนช่วยกันบำเพ็ญประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ

จากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนครั้งนี้ มี ข้อเสนอแนะอันจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย ดังนั้นโรงเรียนควรเพิ่มบทบาท และพิจารณาหาแนวทางเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอย่างเป็นรูปธรรม

1.2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ทั้ง 16 โรงเรียน ควรจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติ โดยร่วมกับสำนักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเพื่อหามาตรการใน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ท้นต่อภาวะการณ์ที่ เปลี่ยนแปลง

1.3 จากข้อเสนอแนะของครู ครูส่วนใหญ่ต้องการให้ลดแบบแผนหรือความเป็น ราชการลง ให้มีผู้แทนและมีการประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และให้จัดหางบประมาณ

สนับสนุนให้เพียงพอ รวมทั้งเข้าถึงชุมชนและท้องถิ่นให้มากขึ้น ดังนั้นโรงเรียนจึงควรเร่งดำเนินการในส่วนนี้อย่างเป็นรูปธรรมให้เร็วที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตดลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบกับของการวิจัยครั้งนี้

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดลิ่งชัน ในด้านการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2.3 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนกับชุมชน ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของครู

2.4 ควรมีการศึกษาแนวโน้มในอนาคตของการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2.5 ควรมีการศึกษาแบบเจาะลึกในด้านความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน แต่ละด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งนำมาแก้ปัญหาได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2532). เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2541). สรุปผลสาระสำคัญการสัมมนาทิศทางการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.
- เจตน์ รตกล. (2534). การศึกษาการปฏิบัติงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เจษฎา บุรณะจารุ. (2540). การศึกษาความต้องการของกรรมการโรงเรียน เกี่ยวกับการให้บริการชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชุติมณฑน์ อัมระระ. (2537). การกิจด้านบริการชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- โชติ บุญทน. (ม.ป.ป.). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทของโรงเรียนประถมศึกษาในการจัดบริการการศึกษานอกระบบโรงเรียนในจังหวัดศรีสะเกษ. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- น้ำทิพย์ จำนงค์วุฒิ. (2541). ทศนะของผู้นำท้องถิ่นต่อการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับประชาชนในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจวรรณ วงษาวดี. (2535). แนวโน้มการจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชนของบุคลากรศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- พรเพ็ญ อินทร์แก้ว. (2528). บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- พิกุล เทพพิพิธ. (2542). การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการให้บริการชุมชนตามเครือข่ายการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- เพ็ญแข ประจันปัจฉิก และคณะ. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทของหน่วยงานอื่นของ
รัฐกับการศึกษา. กรุงเทพฯ. อัดสำเนา.
- ภัทรพร ศักดิ์สูง. (2536). บทบาทในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมส่วนกลางตาม
ทัศนะของผู้บริหารและครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- มนต์ทิพย์ รุ่งพิรพงศ์. (2537). การปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษา
เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู
ผู้รับผิดชอบโครงการ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- วาริรัตน์ เกิดผล. (2535). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนา
หมู่บ้านในเขตชนบทจังหวัดกาญจนบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- วิริยา สุขวงศ์. (2540). การศึกษาชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพรรณ เจริญสุข. (2540). การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน. กรุงเทพฯ :
อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ สันทรเวชญ์. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สุจิตต์ศักดิ์ นุสีหา. (2543). ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการส่งเสริม
การศึกษา บริการสังคม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุพร จีงเกรียงไกร. (2541). ปัญหาของผู้บริหารและครูในการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อ
พัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เสรี ราชโรจน์. (2531). บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อักษรสมัย.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2541). ปีแห่งการสร้างศรัทธาการศึกษากรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2541). วิสัยทัศน์กรุงเทพมหานครสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ.
- (2543). โรงเรียนแห่งความพึงพอใจ SMILE SCHOOL. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.

- สำนักงานการศึกษา. กองโรงเรียน. (2541). *โครงการโรงเรียนสามประโยชน์*. กรุงเทพฯ :
อัสสัมชัญ.
- สำนักงานการศึกษา. กองวิชาการ. (2539). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-พ.ศ. 2544)*. กรุงเทพฯ : อัสสัมชัญ.
- , (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานการศึกษาในระยะแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (2540-2544)*. กรุงเทพฯ.
- , (2540). *แผนงานการศึกษาและวัฒนธรรมในแผนสาขาทรัพยากรมนุษย์และสังคม ของ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-พ.ศ. 2544)*. กรุงเทพฯ.
- , (2537). *ความเป็นมาของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ :
อัสสัมชัญ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*.
กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเขตตลิ่งชัน. (2543). *คู่มือติดต่อราชการสำนักงานเขตตลิ่งชัน*. กรุงเทพฯ.
- สำนักพัฒนาชุมชน. (ม.ป.ป.). *โครงการโรงเรียนสามประโยชน์ 22 มกราคม 2542*. กรุงเทพฯ :
อัสสัมชัญ.
- หน่วยการศึกษานิเทศก์. (2542). *แนวทางส่งเสริมโรงเรียนให้มีมาตรฐานประกันคุณภาพได้*.
กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา.
- , (2542). *มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : สำนัก
การศึกษา.
- อรสา กาญจนนท์. (2538). *การศึกษาบทบาทในการพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดสระบุรีตามทัศนะผู้นำชุมชน*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัสสัมชัญ.
- อัจฉรา โพธิยานนท์. (2539). *การศึกษากับการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ : เทคนิคพรินต์.
- อุทัย ดุลยเกษม และอรศรี งามวิทยาพงศ์. (2540). *ระบบการศึกษากับชุมชน*. กรุงเทพฯ :
แปลนพรินต์.
- Bruce, Elkins Louis. (1972). "The Role of the Elementary Principle in Community
School Relation," in *Dissertation Abstract International Vol.90 No.5*.
- Harnett, Donald L. (1975). *Introduction to Statistical Methods*. Massachusetts :
Addison Wesley.
- Schottenfeld, Lorriane. (1976). "The Buckley Amendment and School Community
Relations," in *Dissertation Abstracts International No.10*. p. 37 : 1343-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ทม 1005 / พิเศษ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา

ด้วย นางวลัยภรณ์ สุวรรณสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” โดย ดร.เพ็ญแข ประจวบจันทึก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ขอเรียนเชิญข้าราชการครูในสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 1 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ คือ นางสาวดา เจริญยิ่ง ผู้อำนวยการระดับ 8 โรงเรียนนิมพลี สำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ตรวจเครื่องมือเพื่อเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เหมาะสมต่อไป และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ไชยศรี วิวิธศิริ)
หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
โทร. 6643815 – 24 ต่อ 5574

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1005 / พิเศษ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา

ด้วย นางวลัยภรณ์ สุวรรณสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” โดย ดร.เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่มีความประสงค์ที่จะขอความร่วมมือข้าราชการครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ตอบแบบสอบถามจำนวน 235 ชุด เพื่อเป็นข้อมูลไปประกอบในการทำสารนิพนธ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตดังกล่าว และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ไชยศรี วิวิธศิริ)
หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
โทร. 6643815 – 24 ต่อ 5574

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อถามการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน
 เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
 ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
 สำนักงานเขตตลิ่งชัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับ
 ชุมชน
 ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการปฏิบัติงานของ
 โรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
 สำนักงานเขตตลิ่งชัน
2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่จะนำไปใช้
 ประโยชน์ได้
3. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของท่าน แต่จะเป็น
 ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ในโรงเรียนสังกัด
 กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน
4. คำตอบของท่านผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและจะใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นางวลัยภรณ์ สุวรรณสิทธิ์
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. อายุ

- () ต่ำกว่า 30 ปี
() 30 – 45 ปี
() สูงกว่า 45 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- () ต่ำกว่า 10 ปี
() 10 – 20 ปี
() สูงกว่า 20 ปีขึ้นไป

5. ชื่อโรงเรียนที่ท่านสังกัดอยู่.....

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
ข้างล่างต่อไปนี้แต่ละข้อ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับ
ระดับการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้ในโรงเรียนของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้คือ

- 5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติมาก
3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติน้อย
1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น กรรมการศึกษา กรรมการมูลนิธิ.....					
2. การจัดตั้งสมาคมครูและผู้ปกครองนักเรียน.....					
3. การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน.....					
4. การจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารโรงเรียน กรรมการศึกษา ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง ร่วมกันวางแผน.....					
5. การจัดทำรายงานการประชุมให้กรรมการรับทราบ.....					
6. การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ โดยมีชุมชน ร่วมปฏิบัติงาน.....					
7. การสรุปผลงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ					
8. การมีกรรมการศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วม เสนอแนวทางแก้ปัญหาทางการศึกษาร่วมกับทางโรงเรียน.....					
9. การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ปกครองประจำห้องเรียน.....					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน (ต่อ)					
10. การประชุมคณะกรรมการผู้ปกครองประจำห้องเรียน.....					
ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน					
11. การจัดเตรียมแผนงาน โครงการในการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน.....					
12. การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน.....					
13. การร่วมมือกับชุมชนปฏิบัติกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา ฯลฯ.....					
14. การร่วมมือกับชุมชนในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เนื่องในวันสำคัญ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันสถาปนายุวกาชาด วันมหาธีรราช ฯลฯ.....					
15. การร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมไทย เช่น ร่วมกิจกรรมวันสงกรานต์ วันลอยกระทง ประเพณีชักพระ ฯลฯ.....					
16. การร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ					
17. การจัดส่งครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันกีฬาของชุมชน.....					
18. การจัดส่งครูเข้าร่วมกิจกรรมวันปีใหม่มาร่วมกับชุมชนเป็นประจำทุกปี.....					
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน					
19. การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนระดับต่าง ๆ บริเวณหน้าโรงเรียนที่ปรากฏเห็นเด่นชัด....					
20. การจัดประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนเป็นหนังสือแจ้งผู้ปกครองทุกคนเป็นประจำทุกปี.....					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน (ต่อ)					
21. การจัดป้ายนิเทศ ป้ายประกาศ หน้าโรงเรียนหรือในจุดรวมของชุมชน เพื่อเสนอข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน....					
22. การเผยแพร่รายงานการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการของครูและนักเรียนสู่ชุมชน ภายหลังการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงภาคเช้า.....					
23. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนโดยศูนย์กระจายเสียง.....					
24. การจัดทำเอกสาร แผ่นพับ เผยแพร่กิจกรรมของนักเรียนสู่ชุมชน.....					
25. การจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการของครูและนักเรียนประจำปี.....					
26. การจัดทำวารสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนประจำเดือน....					
ด้านการให้บริการชุมชน					
27. การบริการอาคารสถานที่ให้หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ใช้เป็นให้บริการรักษาพยาบาลแก่กลุ่มผู้สูงอายุ เด็ก และสตรีเป็นกรณีพิเศษ.....					
28. การให้ประชาชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ มาใช้อาคารสถานที่ และสนามของโรงเรียนหลังเลิกเรียนและวันหยุด.....					
29. การให้ประชาชนเข้ามาใช้สนามกีฬาของโรงเรียนเป็นสถานที่สำหรับการออกกำลังกาย.....					
30. การจัดให้มีศูนย์สุขภาพในโรงเรียนสำหรับประชาชน.....					
31. การอนุญาตให้ชุมชนยืมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ รวมทั้งการใช้สถานที่ในโรงเรียน เพื่อปฏิบัติกิจกรรมของชุมชน เช่น การประชุม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ.....					
32. การจัดบริการสวัสดิการบัตรประกันสุขภาพแก่นักเรียนทุกระดับชั้นในโรงเรียน.....					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการให้บริการชุมชน (ต่อ)					
33. การส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย โดยจัดห้องสมุดสำหรับประชาชน สำหรับผู้ปกครองที่มารอรับนักเรียนในตอนเย็น.....					
34. การจัดกิจกรรมให้ความรู้ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยสู่ชุมชน.....					
35. การจัดบริการแนะแนวอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน.....					
36. การจัดอบรมวิชาชีพระยะสั้นในโรงเรียนแก่ชุมชน เช่น พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ งานประดิษฐ์ งานช่าง การทำขนม ฯลฯ.....					
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น					
37. จัดวางแผน แผนงาน โครงการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน และมีปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี.....					
38. การร่วมมือกับหน่วยงานอื่นจัดให้ความรู้แก่ชุมชน เช่น ร่วมมือกับฝ่ายสาธารณสุขอบรมให้ความรู้ด้านภัยจากยาเสพติด.....					
39. การจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการ.....					
40. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมีการนำความรู้ท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านมาเผยแพร่.....					
41. มีการสำรวจความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในชุมชน.....					
42. การจัดกิจกรรมนันทนาการสนองความต้องการของประชากรวัยต่าง ๆ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ วัยรุ่น วัยเด็ก ฯลฯ.....					
43. การจัดกิจกรรมมีหลากหลาย เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ หมากรุก การร่ำมวยจีน ลีลาศ รำวง ฯลฯ.....					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กร ต่าง ๆ ในท้องถิ่น (ต่อ) 44. การจัดบุคลากรในโรงเรียนบริการสอนทักษะความรู้ ด้านนันทนาการและกีฬา..... 45. การทำหนังสือเชิญชวนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน มาใช้บริการของโรงเรียน.....					

ตอนที่ 3

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
โรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างไร โปรดให้รายละเอียดและเขียนใน
ช่องว่างข้างล่างนี้

3.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3.2 ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3.3 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3.4 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3.5 ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางวลัยภรณ์ สุวรรณสิทธิ์
วัน เดือน ปีเกิด	28 พฤษภาคม 2494
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	114 / 273 ซอย 6 / 6 หมู่บ้านบัวทอง ถนนตลิ่งชัน – สุพรรณบุรี ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนนิมพลี สำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2511	มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. 3) โรงเรียนวิสุทธิวิทยา
พ.ศ. 2513	มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ. 5 แผนกวิทยาศาสตร์) โรงเรียนบูรณวิทย์
พ.ศ. 2516	การศึกษาระดับบัณฑิต (สังคมศึกษา) วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ